

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กลุ่มจิตต์ ปลายเวช. หนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2526.

กระแสร มาลาธารณ์. "ประวัติวรรณคดีญี่ปุ่น." ใน บทความที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีเปรียบเทียบ เบื้องต้น. หน้า 325-337. กรุงเทพมหานคร: แผนกการพิมพ์ โรงเรียนสตรีเทพศึกษา, 2516.

กำธร สติรกุล. หนังสือและการพิมพ์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2515.

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. จากญี่ปุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, 2512.

เคนสุเกะ, ทามาอิ. "อุคิอุโมะ-เมฆลอย: วรรณกรรมสมัยใหม่เรื่องแรกของญี่ปุ่นและ
ฟูตามาเคชิเมะ." แปลโดย อาทร พุ่งธรรมสาร. เอกสารวิชาการ: ไทย-ญี่ปุ่น
ศึกษา 1 (มีนาคม-เมษายน 2522): 41-57)

จักรวาล ชาญนวงศ์. โลกหนังสือพิมพ์. พระนคร: โรงพิมพ์สุจินต์การพิมพ์, 2509.

จันทนีย์ พาณิชผล. "การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือสำหรับเด็กที่แปลเป็นภาษาไทย พ.ศ.2520-
พ.ศ.2525." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2527.

จำนงค์ ทองประเสริฐ. ข้อเกิดลัทธิประเพณีญี่ปุ่น เล่ม 1-4. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน,
2514.

แจแปน แทรเวล นูโร. ญี่ปุ่นปัจจุบัน. แปลจาก JTB'S Illustrated Book Series:
Japan in Your Pocket Volume 10 - Today's Illustrated Book
Series: Japan in Your Pocket Volume 10-Today's Japan โดย
ชนิษฐา พงศ์ศุภสมิทธิ. กรุงเทพฯ: บริษัทเพื่อนพิมพ์จำกัด, 2532.

รู้จักญี่ปุ่น. แปลจาก A look into Japan โดยศิllib ภาควรรณ
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ 2532.

- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. "คำแถลงของโครงการแปลไทย-ญี่ปุ่น." ใน อาทิตย์ลับฟ้า.
หน้าคำแถลง, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2529.
- ไชยยศ เหมะรัชตะ. "ปัญหาเรื่องลิขสิทธิ์ในการแปลตำราต่างประเทศ." คุรุปริทัศน์
3 (มกราคม 2521): 59-75.
- คิ้ว ชมสาย, หม่อมหลวง. วรรณกรรมพินิจเชิงจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2516.
- ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย. คณะศิลปศาสตร์. สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น. โคจิกิตำนานเก่าแก่ที่สุด
ของญี่ปุ่น. กรุงเทพฯ: มูลนิธิญี่ปุ่น, 2522.
- นัยนา บัวทอง. "การประเมินคุณค่าวรรณกรรมแปลสำหรับเด็กวัย 11-14 ปี." ปริญญาณิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- นิตา ชูโต, กล่อมจิตต์ ปลายเวช และกานต์มณี สักดิ์เจริญ. การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสืออ่าน
สำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: คณะอนุกรรมการอุดมการณ์ของชาติ, 2524.
- นิตา ชูโต, กล่อมจิตต์ ปลายเวช และกานต์มณี สักดิ์เจริญ. "รายงานผลการวิจัยเรื่องหนังสือ
อ่านสำหรับเด็ก." กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและ
ประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, 2527. (อัดสำเนา)
- นุชรี ศรีโลจน์วงศ์. "การวิเคราะห์เนื้อหาด้านวัฒนธรรมไทยจากหนังสือสำหรับเด็ก ตั้งแต่ปี
พ.ศ. 2522 - พ.ศ. 2524." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- บัญญัติ สุรการวิทย์, บรรณาธิการ. ความสัมพันธ์ไทย-ญี่ปุ่น 10 ปี หลังการต่อต้านสินค้าญี่ปุ่น
กรุงเทพมหานคร: สมาคมนักเรียนเก่าญี่ปุ่นในพระบรมราชูปถัมภ์และสถาบันญี่ปุ่นศึกษา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- ประคอง กรรณสูต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517.
- ประยูร เถลิงศรี. "การจัดระบบการกำหนดราคา." ประชาชาติธุรกิจ 4 (20 ธันวาคม
2521): 5-6.

- ปราณี เชียงทอง. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น, 2526.
- เพ็ชรี สุมิตร. ประวัติอารยธรรมญี่ปุ่น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2514.
- มณฑา พิมพ์ทอง. นักเขียนและนวนิยายญี่ปุ่นสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษา ตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. (อัดสำเนา)
- มาริสา ชลิตพัฒน์นงกูร. "วิวัฒนาการและลักษณะของวรรณคดีญี่ปุ่น." วารสารไทย-ญี่ปุ่นศึกษา (กรกฎาคม-กันยายน 2529): 70-80.
- วรรณี ต้องเคียน. "หนังสือแปลในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชา บรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.
- วิชรา หิรัญยะวะลิต. "การใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ในระบบสารสนเทศสินค้าคงคลังของ ร้านหนังสือ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- วัลลก สวัสดิวัลลก. หนังสือและการพิมพ์. หนองคาย: ศูนย์การพิมพ์วิทยาลัยครูเทพสตรี, 2527.
- วิริยะ ลีริสิงห์. การเขียนเรื่องสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น, 2524.
- ศรีสุรางค์ พูลทรัพย์, บรรณาธิการ. รวมบทความเกี่ยวกับอารยธรรมตะวันออก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522.
- ศักดิ์ดา ประจุศิลป์. การออกแบบสิ่งพิมพ์ทางการแพทย์. กรุงเทพฯ: กองวิทยาการ กรมการแพทย์ทหารบก, มปป.
- ศิลปากร, กรม. กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์. "การคุ้มครองลิขสิทธิ์." กรุงเทพมหานคร: กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร, 2515. (อัดสำเนา)

- ศิลปากร, กรม. กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์. "ประวัติกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์." กรุงเทพมหานคร: กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร, 2524. (อัดสำเนา)
- _____. "ลักษณะทั่วไปของลิขสิทธิ์." กรุงเทพมหานคร: กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร, 2524. (อัดสำเนา)
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. กองวัฒนธรรมสัมพันธ์. นิทานกตัญญูไทย-จีน-ญี่ปุ่น. กรุงเทพมหานคร: กองวัฒนธรรมสัมพันธ์, 2523.
- สมศรี บัวเล็ก. "มจ. พิจิตรจิราภา เทวกุล กับหนังสืออ่านสำหรับเด็ก." วารสารห้องสมุด 3 (เมษายน-มิถุนายน 2502): 39-58.
- สารีพันธ์ สุวรรณ. "การวิเคราะห์รูปแบบหนังสือภาพสำหรับเด็ก." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- สีดา (เจดีย์) สอนศรี. บรรณนิทัศน์สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับญี่ปุ่นที่เขียนและ/หรือพิมพ์ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิญี่ปุ่น, 2523.
- สุรัตน์ นุ่มนนท์. "ลิขสิทธิ์." วารสารมนุษยศาสตร์. 1 (เมษายน 2515): 8-29.
- สุรางค์ศรี ดันเสียงสม. 380 ปี สัมพันธไมตรีญี่ปุ่น-ไทย. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์การพิมพ์และโฆษณาจำกัด, 2528.
- อภิรักษ์ แกมแก้ว. "หนังสือกลอนเปล่าที่พิมพ์ในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2526 ถึง 2529." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- อาทร หุ่งธรรมสาร. "บทบาทของกลุ่มวรรณกรรมญี่ปุ่นใหม่ กลุ่มวรรณกรรมสมัยใหม่และกลุ่มหลังสงคราม." ใน วิวัฒนาการวรรณกรรมญี่ปุ่นหลังสงคราม. หน้า 17-31. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ญี่ปุ่นศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528. (ค)
- _____. "ประวัติวรรณกรรมญี่ปุ่นสมัยใหม่." ใน ผลการศึกษาวิจัยของกลุ่มเศรษฐกิจ-สังคม-ภาษา-วัฒนธรรม, หน้า 182-191. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด หับบลีเคชั่นเซ็นเตอร์, 2522. (ข)

อาทร หุ่งธรรมสาร. "ประวัติสังเขปวรรณกรรมญี่ปุ่น." เอกสารวิชาการ: ไทย-ญี่ปุ่นศึกษา
1 (มีนาคม-เมษายน 2522): 37-46. (ก)

อุคร วงษ์ทับทิม. "ฟ้าบ่กั้น ลู่นดินแดนอาทิตย์อุทัย." สยามใหม่ 1 (26 ธันวาคม 2524):
59-61. (ก)

_____. "ตำนานที่: คุยกับโคอิชิ โนนากะ." โลกหนังสือ 4 (มิถุนายน 2524):
94-97. (ข)

เอกสารอื่น ๆ

หุสดี นาวาวิจิต. นักแปลและผู้เชี่ยวชาญทางด้านวรรณกรรมญี่ปุ่น. สัมภาษณ์, 5 กุมภาพันธ์ 2531.

ลัดดา ถนัดหัตถกรรม. นักแปล. สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2533.

อาทร หุ่งธรรมสาร. นักแปลและผู้เชี่ยวชาญทางด้านวรรณกรรมญี่ปุ่น. สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์
2531.

ภาษาต่างประเทศ

Akutagawa, Ryunosuke. Japanese Short Stories. Tokyo: Charles E.
Tuttle Company, 1961.

Barrow, Terrence. Genji Monogatari. Tokyo: Charles E. Tuttle Company,
1986.

Clark, Gregory. Understanding the Japanese. Tokyo: Kinseido, 1983.

Colligan, Karen Rance. "The Emergence of Environmental Literature
in Japan." Dissertation Abstracts International 47 (August
1986): 533 A.

Hibbett, Howard, ed. Contemporary Japanese Literature. Tokyo:
Charles E. Tuttle Company, 1984.

Hisamatsu, Sen'ichi. "Selected Glossary." In Biographical Dictionary
of Japanese Literature, pp. 364-375. Tokyo: International
Society for Educational Information, 1976.

- Ikoma, Albert Ryne. "Sakagushi Ango: His Life and Work."
Dissertation Abstracts International 40 (June 1980): 7350 A.
- Japan Ministry of Foreign Affairs. The Japan of Today. Tokyo:
Japan Minister of Foreign Affairs, 1980.
- Keene, Donald, ed. Modern Japanese Literature From 1868 to Present
Day. Tokyo: Charles E. Tuttle Company, 1985.
- Kobusai Banku Shinkokai. Synopses of Contemporary Japanese Literature II
1936-1955. Tokyo: Japan Cultural Society, 1970.
- Maloney, Don. Japan: It's Not all Raw Fish. Tokyo: The Japan Time,
1975.
- Noichi, Imoto. "Basho: His Life and Art." In Guides to Japanese
Culture, pp. 106-209. Edited by Murakami Hyoe and Edward
G. Seidensticker Tokyo: The Japan Culture Institute, 1977.
- Powell, Irena. Writers and Society in Modern Japan. Tokyo:
Kodansha, 1983.
- Prusek, Jaroslov, ed. Dictionary of Oriental Literature : East Asia.
Vol 1. London: George Allen & Unwin, 1974.
- Reichauer, Edwin O. The Japanese. Cambridge: The Belknap Press,
1978.
- Ryoen, Minamoto. "Obligation and Sentiment." In Guides to Japanese
Culture, pp. 103-106. Edited by Murakami Hyoe and Edward
G. Seidensticker. Tokyo: The Japan Culture Institute, 1977.
- Schalow, Paul Gordon. "The Great Mirror of Male Love." Dissertation
Abstracts International 46 (February 1986): 2295-A.

Sekaihyakkaziten. Vol.2. Tokyo: Heibonsha, 1964.

Sekaihyakkaziten. Vol.9. Tokyo: Heibonsha, 1966.

Semuel, Yoshiko Yokoshi. "The Life and Works of Oe Kenzaburo."
Dissertation Abstracts International 42 (February 1982):
 3605A.

Summersgill, Harue M. "Natsume Soseki's Higan Sugi Made: A Critical
 Study and Complete English Translation." Dissertation
Abstracts International 47 (August 1986): 533A.

Susumu, Nakanishi. "The World of the Manyoshu." In Guides to
Japanese Culture, pp.89-98. Edited by Murakami Hyoe and
 Edward G. Seidensticker. Tokyo: The Japan Culture Institute,
 1977.

Tadao, Umesao, edi. Seventy-Seven Keys to the Civilization of
Japan. Osaka: Sogensha, 1985.

Tomoaki, Kobayashi. "Japanese Literature and the Sense of Impermanence."
 In Guides to Japanese Culture, pp. 98-102. Edited by Murakami
 Hyoe and Edward G. Seidensticker. Tokyo: The Japan Culture
 Institute, 1977.

Ueda, Makoro. Modern Japanese Writers and the Nature of Literature.
 Stanford: Stanford University Press, 1976.

Unesco. Index Translationum Vol.22. Paris: Unesco, 1971.

Unesco. Index Translationum Vol.35. Paris: Unesco, 1982.

Unesco. Index Translationum Vol.36. Paris: Unesco, 1988.

Uyehara, Yukuo. "Japanese Literature." Encyclopedia of Literature.
2(1946): 632-650.

Watanabe, Shigeo. "Post-War Children's Literature in Japan." In
Children and Literature : Views and Reviews, pp. 379-388.
London: Bodley Head, 1973.

Webb, Herschel. An Introduction to Japan. New York: Columbia
University Press, 1957.

Woodhull, Alan S. "Romantic Edo Fiction: A Study of the Ninjobon
and Complete Translation of Shunshoku Umegoyomi."
Dissertation Abstracts International 39 (December 1978):
3589A.

Yasunari, Eri Fujuta. "Buson and Haisai: A Study of Free-Form
Haikai Poetry in Eighteenth Century Japan." "Dissertation
Abstracts International 43 (April 1983): 3321-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รางวัลวรรณกรรมของญี่ปุ่น

รางวัลวรรณกรรมของญี่ปุ่น*

1. รางวัลอาคุตะงาวา (Akutagawa Prize) จัดให้มีขึ้นในปี ค.ศ. 1935 โดย คิคุชิ ฮิโรชิ คาน (Kikuchi Hiroshi-Kan 1888-1948) เพื่อเป็นเกียรติแก่ อาคุตะงาวา ริวโนะสุเกะ (Akutagawa Ryūnosuke 1892-1927) คิคุชิ เป็นทั้งนักประพันธ์และ ผู้จัดพิมพ์หนังสือ รางวัลนี้มอบให้แก่นักประพันธ์ดีเด่น ซึ่งมีผลงานจัดพิมพ์โดยบริษัท บังไจ ชุนจูซา (Bungei Shunjusha) ซึ่งจัดตั้งโดย คิคุชิ จำนวน 2 ครั้ง ในแต่ละปี โดยสมาคม เพื่อการสนับสนุนวรรณคดี (Bugaku Shinkōkai) เป็นผู้มอบให้ นวนิยายที่ได้รับรางวัล จะได้รับการตีพิมพ์ในนิตยสาร รางวัลนี้เปรียบเหมือนแรงจูงใจในอาชีพนักประพันธ์ เพราะ จนถึงปัจจุบันนี้มีผู้ได้รับรางวัลมากกว่า 40 คน อาทิเช่น อิชิกาวา ทัทซึโงะ (Ishikawa Tatsuzō) อิชิกาวา จุน (Ishikawa Jun) โอซากิ คาซุโอะ (Ozaki Kazuo) อินูเอะ ยาซุชิ (Inoue Yasushi) ฮอตตะ โยชิเอะ (Hotta Yoshie) เอนโดะ ชูซากุ (Endō Shusaku) อิชิฮาระ ชินทาโร (Ishihara Shintaro) ไคโกะ เคน (Kaikō Ken) และ โอเอะ เคนซุบุโระ (Ōe Kenzaburō) ซึ่งยังคงปรากฏชื่อใน วงวรรณกรรมปัจจุบันอยู่
2. รางวัลนาโอกิ (Naoki Prize) จัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1935 โดยคิคุชิ คาน (Kikuchi Kan) เพื่อเป็นที่ระลึกแก่เพื่อนนักประพันธ์ที่มีชื่อ คือ นาโอกิ ซานจูโงะ (Naoki Sanjūgo 1891-1934) และแจกรางวัล 2 ครั้งต่อปี โดยสมาคมเดียวกับ รางวัลอาคุตะงาวา เพื่อมอบให้แก่นักประพันธ์เรื่องเขาสมอง ผู้ที่เคยได้รับรางวัลนี้หลายคน ในปัจจุบันได้ผลิตผลงานในลักษณะเดิมออกมาเช่น คาวากูชิ มัตซึทาโระ (Kawaguchi Matsutarō) ไคโอนจิ โจโงะโระ (Kaionji Chogorō) โคน ฮิเดมิ (Kon Hidemi) เกนจิ ไคตะ (Genji Keita) ชิบายะ เรนซาบุโระ (Shibata Renzaburō) แต่ยังมีนักประพันธ์หลายคนที่ได้เปลี่ยนแนวเขียนไปเป็นวรรณกรรมเพื่อชีวิต เช่น อิบุเซ มาซุจิ (Ibuse Masuji) โคยามา อิโตโกะ (Koyama Itoko) แคน คาซุโอะ (Dan Kajuo) ทาเทโน โนบูกิ (Tateno Nobuyuki)

*แปลและเรียบเรียงจาก Synopses of Contemporary Japanese Literature II 1936-1955. Compiled by Kokusai (Japan Cultural Society) Tokyo: Feneral Printing Co.Ltd, 1970. p.219-221.

3. รางวัลคิคุชิ คาน (Kikuchi Kan) จัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1939 โดย คิคุชิ คาน (Kikuchi Kan) ผู้ริเริ่มก่อตั้งทั้งสองรางวัลที่กล่าวมา เพื่อกระตุ้นให้นักประพันธ์หน้าใหม่ เกิดขึ้นในวงวรรณกรรม รางวัลนี้ได้หยุดไปในปี ค.ศ. 1944 และได้นำมาเริ่มใหม่ในปี ค.ศ. 1953 โดยมอบให้แก่บทประพันธ์ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมต่าง ๆ ทั่วโลกที่สมควรได้รับการ ยกย่องและมอบให้แก่วรรณกรรมดีเด่นดัง เช่นที่ คิคุชิ เคยได้กระทำมา นักประพันธ์ที่เคยได้รับ รางวัลนี้ในช่วงแรก ๆ ได้แก่ ไทคุดะ ชูเซ (Tokuda Shūsei) มุชานโนโคจิ ซาเนะทชิ (Mushanokōji Saneatsu) ซาโตมิ ตัน (Satomi Ton) มุโระ ไชเซะ (Murō Saisei) และ ซาโตะ ฮารุโอะ (Satō Haruo) นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1953 เป็นต้นมา ได้มีการมอบรางวัลนี้แก่ผู้มีผลงานดีเด่นในหลายสาขา เช่น มอบให้นักประพันธ์มีชื่อเป็นที่นิยม คือ โยชิกาวา เออิจิ (Yoshikawa Eiji) ผู้สร้างภาพยนตร์-นางาคะ มาไซชิ (Nagata Masaichi) ช่างภาพ-คิมูรา อิเฮอิ (Kimura Ihei) นักหนังสือพิมพ์-อะรากากิ ฮิเดโอะ (Aragaki Hideo) นักประพันธ์อารมณ์ขัน-โตกูงาวา มุเซะ (Tokugawa Musei) และ นักแสดงชาย-ฮาเซงาวา คาซุโอะ (Hasegawa Kazuo) รวมทั้งบุคคลดีเด่นอีกมาก
4. รางวัลชินโจ (Shinchō Prize) จัดตั้งในปี ค.ศ. 1936 โดยบริษัทผู้จัดพิมพ์หนังสือ ชินโจชา (Shinchōsha) เจ้าของนิตยสารรายเดือนชินโจ-แนวทางใหม่ (Shinchō-New Trends) มอบรางวัลนี้สำหรับผลงานวรรณกรรมที่ควรแก่การยกย่อง รวมทั้งเรื่องสั้นสำหรับเด็กและบทละคร ซึ่งพิมพ์ปรากฏในปีที่ผ่านมา
5. รางวัลโชเซตชิ (Shosetsu Shinchō Prize) จัดตั้งในปี ค.ศ. 1954 โดยนิตยสาร ชื่อ โชเซตชิ ชินโจ-แนวทางของนวนิยายยุคใหม่ (Shosetsu Shinchō-New Fiction Trends) นิตยสารนี้เป็นหนึ่งในสิ่งตีพิมพ์ของบริษัทชินโจชา มอบรางวัลนี้ให้นักประพันธ์ นวนิยายหน้าใหม่
6. รางวัลมังงากุไก ชินจิน (Bungakukai Shinjin Prize) จัดตั้งในปี ค.ศ. 1955 โดยนิตยสารทางวรรณกรรมชื่อ มังงากุไก (Bungakukai) มอบให้แก่ผู้ชนะเลิศในการประกวด วรรณกรรมซึ่งจัดโดยผู้จัดพิมพ์จำนวน 2 ครั้งทุก 1 ปี บุคคลแรกที่ได้รับรางวัลนี้คือ อิชิฮารา ชินทาโร (Ishihara Shintarō) กับผลงานชื่อ ฤดูกาลแห่งดวงตะวัน (Taiyō no Kisetsu-Season of the Sun)

7. รางวัลชูโอ โคะโรน ชินจิน (Chūō Koron Shinjin Prize) จัดตั้งในปี ค.ศ. 1956 โดยนิตยสาร ชูโอ โคะโรน (Chūō Kōron) มอบให้แก่ผู้ชนะการประกวดวรรณกรรม ซึ่งจัดโดยผู้จัดพิมพ์ 1 ครั้งในแต่ละปี
8. รางวัลโอะรุ ชินจินไฮ (Ōru Shinjin Hai Prize) หรือ "ถ้วยรางวัลสำหรับนักประพันธ์นวนิยายเบาสมองรุ่นใหม่" (Cup for New Writers of Light Fiction) จัดตั้งในปี พ.ศ. 1952 มีการมอบรางวัลในแต่ละปีโดยนิตยสาร โอะรุ โยมิโมโน (Ōru Yomimono)
9. รางวัลซันเคย์ โมนิชิ ชิบะ (Sunday Mainichi Chiba Prize) จัดตั้งในปี ค.ศ. 1949 โดยนิตยสารรายสัปดาห์คือ ซันเคย์ โมนิชิ (Sunday Mainichi) ซึ่งเป็นนิตยสารในกลุ่มของหนังสือพิมพ์โมนิชิ เพื่อเป็นการยกย่องนักวิจารณ์วรรณกรรมชื่อ ชิบะ คามิโอะ (Chiba Kameo 1878–1935) รางวัลนี้มอบให้แก่นักประพันธ์เรื่องสั้นที่ได้รับความนิยม
10. รางวัลโดนิน แซซชิ (Donin Zasshi Prize) จัดตั้งในปี ค.ศ. 1954 โดยบริษัทผู้จัดพิมพ์หนังสือชินโจซา (Shinchōsha) มอบให้สำหรับผลงานดีเด่นที่พิมพ์ใน the nation's numerous donin zasshi ซึ่งเป็นนิตยสารหมุนเวียนเฉพาะภายใน
11. รางวัลนอมา (Noma Literary Prize) จัดตั้งในปี ค.ศ. 1941 โดยบริษัทผู้จัดพิมพ์ชื่อ โคดันซา (Kodansha) เพื่อเป็นการยกย่อง นอมา เซจิ (Noma Seiji) รางวัลนี้ในแต่ละปีมอบสำหรับผลงานทุก ๆ สาขา ได้หยุดชะงักไปในปี ค.ศ. 1947 และได้เริ่มต้นใหม่ในปี ค.ศ. 1953
12. รางวัลโยมิยुरิ (Yomiuri Literany Price) จัดตั้งในปี ค.ศ. 1950 โดยบริษัทหนังสือพิมพ์ชื่อ โยมิยुरิ (Yomiuri) มอบรางวัลในแต่ละปีให้แก่วรรณกรรม 6 ประเภท ได้แก่ นวนิยาย กวีนิพนธ์ บทละคร การวิจารณ์ทางวรรณกรรม การวิจัยทางวรรณกรรม และการแปล
13. รางวัลวรรณกรรมสตรี (Women's Literary Prize) จัดตั้งในปี ค.ศ. 1947 โดยสมาคมนักประพันธ์สตรี (Women Writers' Association) เพื่อมอบรางวัลให้แก่นักประพันธ์นวนิยายสตรีหนึ่งครั้งในแต่ละปี

14. รางวัลความสำเร็จแห่งเวทีคิชิดะ (Kishida Theatrical Achievement Prize) จัดตั้งในปี ค.ศ. 1954 โดยบริษัทผู้จัดพิมพ์ชินโจซา (Shichōsha) เพื่อเป็นการยกย่องบทละครของ คิชิดะ คุนิโอะ (Kishida Kunio 1890-1954) และมอบรางวัลประจำปีสำหรับความช่วยเหลือให้แก่โรงละครคิดเค็น ผู้ได้รับรางวัลนี้ อาทิเช่น คิโนชิตะ จุนจิ (Kinoshita Junji) มิชิม่า ยูคิโอะ (Mishima Yukio) และฟูกุดะ ทซึเนอริ (Fukuda Tsuneari) ซึ่งได้รับรางวัลจากการแปลวรรณกรรมของเชกสเปียร์ (Shakespeare)
15. รางวัลสโมสรนักประพันธ์เรื่องสืบสวน (Detective Story Writers' Club Prize) จัดตั้งในปี ค.ศ. 1947 โดยสโมสรนักประพันธ์เรื่องสืบสวน มอบรางวัลแต่ละปีให้แก่วรรณกรรม 3 ประเภท ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้น และวรรณกรรมรุ่นใหม่
16. รางวัลเอโดงาวา รัมโป (Edogawa Rampo Prize) จัดตั้งในปี ค.ศ. 1956 โดย เอโดงาวา รัมโป (Edogawa Rampo 1894-1965) ซึ่งเป็นนักประพันธ์เรื่องสืบสวน ที่มีประสพการณ์มากรางวัลนี้มอบให้แก่นักประพันธ์เรื่องนักสืบและเรื่องลึกลับในแต่ละปี
17. รางวัลวรรณกรรมสำหรับเด็ก (Children's Literature Prize) จัดตั้งในปี ค.ศ. 1953 โดยสมาคมนักประพันธ์วรรณกรรมสำหรับเด็ก จัดมอบรางวัลแต่ละปีสำหรับผลงานวรรณกรรมเด็กดีเด่น
18. รางวัลวัฒนธรรมเด็กโชงักคาน (Shogakkan Children's Culture Prize) จัดตั้งในปี ค.ศ. 1954 โดยบริษัทโชงักคาน (Shogakkan) ซึ่งเป็นผู้พิมพ์นิตยสารสำหรับเด็ก มอบรางวัล 1 ครั้งในแต่ละปี
19. รางวัลมิสเตอร์เอช (Mr. H's Prize) จัดตั้งในปี ค.ศ. 1951 มอบรางวัลแต่ละปี โดยสมาคมบทกวีสมัยใหม่ (the Modern Poets' Society) ให้แก่ผลงานด้านบทร้อยแก้ว
20. รางวัลนักเขียนบทความญี่ปุ่น (Japan Essayists' Prize) จัดตั้งในปี ค.ศ. 1952 โดยสโมสรนักเขียนบทความแห่งญี่ปุ่น มอบสำหรับนักเขียนบทความดีเด่นในแต่ละปี

21. รางวัลของกระทรวงศึกษาธิการ (The Education Minister's Prize for Artistic Achievement) จัดตั้งในปี ค.ศ. 1950 โดยกระทรวงศึกษาธิการแห่งประเทศไทย ญี่ปุ่น เพื่อมอบรางวัลประจำปีสำหรับการให้บริการที่นำยกย่องในสาขาวรรณกรรมเยาวชน นวนิยาย และการวิจารณ์วรรณกรรม บุคคลแรกที่ได้รับรางวัลนี้ ได้แก่ ทาเกยามา มิชิโอะ (Takeyama Michro) และคนอื่น ๆ เช่น นักประพันธ์นวนิยาย-ชิอิโนะ รินโซ (Shiina (Shiina Rinzo) และนักวิจารณ์-โยชิคะ ชิอิชิ (Yoshida Sciichi)
22. รางวัลงานศิลปกรรมแห่งญี่ปุ่น (The Japan Academy of Arts Prize) ค.ศ. 1947 มอบรางวัลแต่ละปีสำหรับผลงานดีเด่นด้านศิลปกรรม วรรณกรรม และดนตรี

ภาคผนวก ข

บรรณนิทัศน์วรรณกรรมแปล 50 เล่มที่ใช้เป็นประชากรในการวิจัย

*หมายเหตุ: เรียงตามลำดับอักษรชื่อเรื่อง ในกรณีไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง

วรรณกรรมที่แปลมาจากภาษาญี่ปุ่นจะมีเครื่องหมาย* กำกับอยู่ที่ลำดับเล่ม

บรรณานิตศักรวรรคกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย ทั้ง 50 เล่ม

1. ไกบยาชิ, ทาคิจิ. เรื่อนรก. แปลจาก The Factory Ship โดย ปัญญา วาธรรม.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การเวก, 2521. 164 หน้า. (15 บาท)

กล่าวถึงชีวิตความเป็นอยู่ของพวกคนงาน กลาสีเรือและชาวประมงที่ทำงานอยู่ในเรือ โรงงานชื่อ ฮักโคมารุ ที่ออกไปจับปูในทะเลทางตอนเหนือของญี่ปุ่น ซึ่งอยู่ติดกับน่านน้ำของรัสเซีย คนที่สมัครไปทำงานในเรือส่วนใหญ่มาจากครอบครัวยากจน ทุกคนต้องมาพบกับภารกิจที่ขูดรีด แรงงาน การเสี่ยงภัยเสี่ยงชีวิต การถูกใช้ทำงานหนัก ตลอดจนการเอาใจเอาเปรียบของ นายทุน ตอนแรกทุกคนต่างพยายามอดทนเพื่อรักษาตัวให้มีชีวิตครอบครัวกลับบ้าน ภายหลังเมื่อเห็น ความทารุณโหดร้ายของผู้จัดการ และหัวหน้าคนงานมากขึ้น จึงพร้อมใจกันหนีที่กำลังเรียกกรอง คอสู์เพื่อความเป็นธรรม มีการนัดหยุดงานถึง 2 ครั้ง จึงพบกับความสำเร็จ

2. คาวาฮาตะ, ยาสึนาริ. กระเรียนพันตัว. แปลจาก Thousand Cranes โดย
วัฒนา พัฒนพงศ์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คอกหญ้า, 2529. 151 หน้า.
(35 บาท)

เป็นเรื่องราวของความรักที่ล้ำลึก ซบซ้อนและสับสนของ คิคุจิ หนุ่มโสดวัยฉกรรจ์ ที่เดินทางไปร่วมงานเลี้ยงน้ำชาของ ชิคาโกะ อดีตภรรยาคนหนึ่งของพ่อ พ่อของคิคุจิรักชิคาโกะ แต่กลับมอบกายให้นางโอดะจนกระทั่งถึงวันตาย เช่นเดียวกับพ่อ คิคุจิพยายามจะปลีกตัวจาก ชิคาโกะ ซึ่งขณะนี้ เป็นสาวทันทิก ไปคิดหันนางโอดะซึ่งยังสวยพรราวเสน่ห์และเข้ายวน ทั้ง ๆ ที่ ฟูมิโกะ ลูกสาวของนางโอดะก็หลงรักคิคุจิ โอดะได้ฆ่าตัวตายเพราะละอายใจในความผิด ภายหลังคิคุจิได้ฟูมิโกะเป็นภรรยา แต่แล้วสุดท้ายฟูมิโกะก็ได้ฆ่าตัวตายตามมารดาไปเช่นกัน

3. คาวาฮาตะ, ยาสึนาริ. ตัณหา. แปลจาก The House of the Sleeping
Beauties โดย สาลินี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิไล, 2529. 174 หน้า.
(20 บาท)

เป็นนวนิยายที่ว่าด้วยเรื่องของความรักที่ไม่อาจจะมีได้ในโลกของความเป็นจริง เป็น เรื่องของอิซุมิ ชายชราวัย 67 ปี ที่ไปเที่ยวชอ้งนางโอม ที่จัดหาหญิงสาวที่ถูกวางยาไว้ให้

บรรดาชายชราที่ไม่สามารถมีสัมพันธ์ทางเพศกับผู้หญิงปกติได้อีกแล้ว บรรดาชายชราจะใช้เวลาหลับนอนกอดหญิงสาวที่ถูกจัดทำให้ตลอดคืน โดยที่ไม่ได้ทำอะไรมากไปกว่านั้น บรรดาหญิงสาวก็เมื่อยาเสียนจนกระทั่งไม่อาจช่วยคลายสนองความต้องการใด ๆ ของชายชราได้ นอกจากนี้ยังบรรยายถึงความอ้างว้างว่าเหวของชายชราและความตาย

4. ความมาตะ, ยาสินาริ. เมืองหิมะ. แปลจาก Snow Country โดย วัลณา พัฒนพงศ์.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2529. 183 หน้า. (38 บท)

เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรักระหว่างหนุ่มนักธุรกิจเจ้าสำราญ คือ ชิมามุระ ชาวโตเกียว ผู้เดินทางไปพักผ่อนตามลำพังที่เมืองน้ำพุร้อนในดินแดนหิมะ ได้พบและรักชอบพอกับโกมาโกะ เกอิชา หญิงบริการชาวชนบท ทั้งสองรักกัน แต่ก็ไม่สามารถอยู่ด้วยกันได้ เพราะชิมามุระมีภรรยาอยู่แล้ว นอกจากนี้ชิมามุระยังแอบรักโยโกะ เพื่อนของโกมาโกะอีกคนหนึ่งด้วย หญิงทั้งสองเคยช่วงชิงความรักจาก ยูกิโอะลูกครูสอนดนตรี ผู้ซึ่งป่วยและตายจากไปในขณะที่โยโกะเฝ้าพยาบาล และโทมาโกะต้องทำงานหนักเพื่อหาเงินมารักษา ยูกิโอะ ตอนท้ายเรื่องชิมามุระก็ต้องจากไป ทั้งให้โทมาโกะต้องผจญความลำบากต่อไป เพราะโยโกะนั้นได้ประสบอุบัติเหตุขณะไฟไหม้โรงโกดังเก็บรังไหมดิบ

5. ความมาตะ, ยาสินาริ. เสียงแห่งขุนเขา. แปลจาก The Sound of the Mountain

โดย อมราวดี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2521. 352 หน้า.

(30 บท)

โองาตะ ชิโนโกะ ชายชราวัยหกสิบเศษ ๆ ได้ใช้ชีวิตตอนปลายของเขาที่ครอบครัวอันประกอบด้วย ภรรยา บุตรชาย บุตรสาว บุตรสะใภ้ และหลานอีก 2 คน และเขาก็ได้พบว่าชีวิตสมรสของทั้งบุตรชายและบุตรสาวประสบปัญหาอันเนื่องจากการหย่าร้าง ดังนั้นในการใช้ชีวิตของเขาในแต่ละวัน จึงดำเนินไปพร้อม ๆ กับการแก้ปัญหาให้แก่ครอบครัวของบุตรทั้งสอง เพื่อประสานให้เกิดความสุขสงบ ควบคู่ไปกับการแก้ปัญหาให้แก่ตัวเองที่เผชิญมีใจฝักใฝ่ในบุตรสะใภ้ โดยที่เขาพยายามหักห้ามใจและควบคุมความรู้สึก สุดท้ายทุกอย่างก็ลงเอยด้วยดี ชีวิตของทุกคนกลับมามีความสุขอีกครั้งหนึ่ง

- * 6. คูโรยานางิ, เท็ตสึโกะ. ไต่ไต่จิ้งเด็กหญิงข้างหน้าต่าง. แปลจาก Totto-Chan : The Little Girl at the Window โดย มุสตี นาวาวิจิต.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กะรัต, 2528. 216 หน้า. ภาพประกอบ. (40 ขาท)

เป็นเรื่องชีวิตจริงของเท็ตสึโกะ คูโรยานางิ หรือไต่ไต่จิ้ง เด็กหญิงตัวเล็ก ๆ คนหนึ่งที่ช่างคิดช่างฝันและช่างเจอร์จา เธอเคยถูกล้อออกจากโรงเรียนเพราะครูไม่เข้าใจในธรรมชาติของเด็กอย่างแท้จริง แต่เมื่อเธอได้เข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาแห่งใหม่ คือโรงเรียนโทโมเอ ซึ่งมีครูโคบายาชิ เป็นครูใหญ่ที่มีจิตวิทยาสูงในการเข้าใจเด็ก และใช้ระบบการเรียนการสอนโดยอาศัยประสบการณ์ตรงของเด็กเอง จึงทำให้ไต่ไต่จิ้งมีความสุขมากในการเล่าเรียน เพื่อนร่วมชั้นเรียนแต่ละคนล้วนน่ารัก เช่น มิโยจัง ทากาฮาชิ โอเอะซึกโกะจัง และคนอื่น ๆ รวม 10 คน ท้ายสุดขณะที่ไต่ไต่จิ้งเรียนอยู่ชั้น ป.3 สงครามโลกก็เกิดขึ้น โรงเรียนโทโมเอถูกไฟไหม้ ไต่ไต่จิ้งและนักเรียนคนอื่น ๆ ต้องอพยพหนีภัยสงคราม ปัจจุบันนักเรียนร่วมชั้นของไต่ไต่จิ้งประสบความสำเร็จในชีวิตทุกคน แต่สิ่งที่ทุกคนไม่ลืมเลยคือโรงเรียนโทโมเอและคุณครูโคบายาชิ

- * 7. คูโรยานางิ, เท็ตสึโกะ. โทรทัศน์ของไต่ไต่จิ้ง เล่ม 1. แปลโดย มุสตี นาวาวิจิต.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กะรัต, 2528. 199 หน้า. ภาพประกอบ. (40 ขาท)

เมื่อไต่ไต่จิ้งสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนคนตรีโทโย เธอคิดทำงานทำเหมือนคนอื่น ๆ ไต่ไต่จิ้งได้สมัครงานของเอ็นเอชเค ซึ่งเป็นกิจการสถานีโทรทัศน์ของญี่ปุ่น เธอเป็นหนึ่งในจำนวนผู้สมัครกว่า 5,600 คน ไต่ไต่จิ้งต้องผ่านการทดสอบครั้งแล้วครั้งเล่า เพื่อคัดเลือกตัวจาก 5,600 กว่าคน เหลือเพียง 28 คน ฝึกอบรมอีก 3 เดือน เพื่อคัดเลือกเพียง 18 คน ไต่ไต่จิ้งได้รับการคัดเลือกแล้วต้องเข้ารับการฝึกการแสดง รายการวิทยุและโทรทัศน์โดยเริ่มต้นจากบทตัวประกอบ ไต่ไต่จิ้งได้ใช้ความพยายามและความอดทนอย่างสูง เธอได้กำลังใจจากทั้งพ่อแม่และครูที่สอนการแสดง แม้ว่าบางครั้งเธอต้องเผชิญกับคำกล่าวประชามของผู้ร่วมวงการ แต่เธอก็ไม่เคยย่อท้อหรือหมดหวัง

- * 8. คูโรยานางิ, เท็ตสึโกะ. โทรทัศน์ของโตะโตะจัง เล่ม 2. แปลโดย มุสดี นาวาวิจิต.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กระจัด, 2529. 195 หน้า. ภาพประกอบ. (40 บาท)

โตะโตะได้รับความสำเร็จในอาชีพนักแสดงรายการโทรทัศน์และรายการวิทยุ โดยเฉพาะละครวิทยุเรื่อง ยัมโบ-นิมโบ-ทอมโบ เธอได้ประสบการณ์ชีวิตมากมายในอาชีพของเธอ อาทิเช่น ในขณะที่แสดงละครออกทีวี ซึ่งเป็นรายการสด จะเกิดปัญหาอย่างมาก เช่น การจัดฉาก การแต่งกายทุกอย่างต้องอยู่ในเหตุการณ์ที่ต่อเนื่อง ความผิดพลาดที่เกิดขึ้น ต้องพยายามแก้ไขในทันทีหรือปล่อยให้ผ่านไปนั้นขึ้นอยู่กับไหวพริบของผู้แสดง โตะโตะได้เรียนรู้ศัพท์ใหม่ ๆ ที่ใช้ในวงการโทรทัศน์และใช้ในการแสดงของเธอ นอกจากนี้โตะโตะยังได้เข้าพิธีเลือกคู่แต่งงานถึง 3 ครั้ง จนเธอเกือบจะตัดสินใจแต่งงานกับหมอนุ่ม จนเวลาผ่านไปจนถึงปัจจุบันโตะโตะจึงรู้สึกว่า ขณะนี้วงการโทรทัศน์ได้พัฒนาเจริญรุดหน้าไปไกลกว่าครั้งที่เธอเป็นคนรุ่นบุกเบิกมากมายหลายเท่าตัวนัก แต่เธอยังอดสงสัยไม่ได้ว่าคนหรือมนุษย์ได้พัฒนาตัวเองไปได้ไกลพร้อม ๆ กันหรือไม่

9. เคนซาบุโร, โอเอะ. คนสองโลก. แปลจาก A Personal Matter โดย
ดวงคา ประทีป. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ทานตะวัน, 2526. 169 หน้า.
(20 บาท)

เป็นเรื่องส่วนตัวเล็ก ๆ ในชีวิตของพ่อคนหนึ่ง ที่ต้องแบกรับความรู้สึกว่า ลูกของตนเกิดมาเป็นเด็กพิการ ทำให้เขาเกิดความขัดแย้งขึ้นภายในจิตใจของเขาเอง โดยเขาพยายามที่จะวิ่งหนีความจริงที่เขาคิดว่าเขายอมรับไม่ได้ ความขัดแย้งในใจคือ การปล่อยให้ลูกตายเพื่อตัวเองจะได้อยู่ในโลกแห่งความฝันต่อไป หรือยอมเสี่ยงให้ลูกฆ่าตัวตาย ซึ่งเป็นการยอมรับสภาพความเป็นไปในโลกแห่งความจริง และในที่สุด เบิร์ด ก็ยอมรับสภาพของความเป็นจริง เมื่อตระหนักได้ว่า เขาไม่สามารถหนีจิตใจตัวเองได้หันลูกของเขาได้รับการผ่าตัดและเกือบเป็นปกติ เบิร์ดสำนึกได้ในความเป็นพ่อและความรับผิดชอบที่มีต่อครอบครัว เขาให้สัญญากับตัวเองไว้ว่าอนาคตข้างหน้าเขาต้องใช้ความอดทน ในการดำเนินชีวิตตลอดไป

10. จุนิชิโร, ทานิชากิ. เส้าสวาท. แปลจาก The Key โดย วิทยา ใจสงเคราะห์.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หนุ่มสาว, 2522. 214 หน้า. (15 บาท)

เนื้อเรื่องกล่าวเน้นถึงปัญหาเรื่องเพศสัมพันธ์ของสามีภรรยาคู่หนึ่ง ซึ่งต่างก็พยายามปกปิด แต่ได้เขียนไว้ในสมุดบันทึกเพื่อเปิดโอกาสให้อีกฝ่ายรับรู้โดยการแอบอ่าน อีโกะผู้ภรรยา คือแบบฉบับของภรรยาที่เรียบร้อยแต่แท้จริงเธอฝักใฝ่ในเรื่องกามารมณ์ และกระทำผิดศีลธรรม โดยเป็นชู้กับคิคุระ ชายคนรักของบุตรสาว ท้ายสุดด้วยความพยายามของอีโกะ เธอได้ใช้สมุดบันทึก เป็นเครื่องมือในการขาดกรรมสามีทางอ้อม และครองรักกับคิคุระร่วมกับโตชิโกะ ซึ่งเป็นบุตรสาว

- *
11. ซินอิชิ, ยูคิ. รวมเรื่องสั้นนานาชาติ : บ้านใบไม้ร่วง. แปลจาก Rakuyotei โดย กัลยาณี สิตสุวรรณ. กรุงเทพฯ: ศูนย์การแปล คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. 233 หน้า. (35 บาท)

เรื่องนี้สะท้อนให้เห็นปัญหาในสังคมปัจจุบันที่ผู้สูงอายุมักถูกทอดทิ้ง สะท้อนให้เห็นจิตใจของชราผู้ว่าเทว่ ขาดเพื่อน เนื่องจากภรรยาเสียชีวิตและลูก ๆ แต่งงานไปหมดแล้ว เขาจึงหันมาผูกพันกับธรรมชาติ ใช้ธรรมชาติเป็นเครื่องปลอบประโลมใจ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความตาย ภาพลวงตา และภาพในความเป็นจริง โดยมีสวนญี่ปุ่นอันงดงามเป็นฉากหลัง

12. ชิบายะมะ, เซนโค. ดอกไม้ไม่จ่าจรรจ์. แปลจาก A Flower Does Not Talk โดย พงณา จันทรสันติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เคล็ดไทย, 2526. 212 หน้า. ภาพประกอบ. (70 บาท)

เป็นกวีนิพนธ์ที่ผสมผสานทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง เนื้อหากล่าวถึงนิกายเซน หลักคำสอนของพระพุทธเจ้า ความสงบ และฝึกปฏิบัติจิตใจ โดยนำเอาความงามแห่งธรรมชาติและศิลปะรอบตัวมาเชื่อมโยงกับชีวิตเพื่อให้บรรลุธรรมะด้วยความเห็นจริง เลื่อมใสและศรัทธา ท้ายเล่มมีคำอ่านที่ใช้สะกดคำในภาษาญี่ปุ่นกำกับด้วย

13. ชากระร่วงในฤดูใบไม้ผลิ : รวมเรื่องสั้นและบทละครญี่ปุ่น. แปลโดย รื่นฤทัย สัจจพันธุ์.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิทวัส, 2522. 288 หน้า. (20 บท)

รวมเรื่องสั้นญี่ปุ่น 7 เรื่อง เนื้อเรื่องกล่าวถึง ความรัก ความตาย ความเห็นแก่ตัว ความขัดแย้งระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสังคม ได้แก่ เรื่องนางระบำจากเมืองอิซึ (The Izu Dancer) ในป่าละเมาะ (In a Grove) ใบหน้ากากคนตาย (The Death Mask) สามล้านเยน (W 110) ไข่มุกท่าเหตุ (The Pearl) น้ำเต้าของเซอิเบอิ (Seibei's Gourds) และขโมย (The Thief) นักเขียนเรื่องสั้นทั้ง 7 เรื่องนี้ ได้แก่ ยาฮินาริ คาวาบาตะ, ยูคิโอะ มิซึมา, ริวโนะสุเกะ อาคุตางาวา, ชิเกะ นาโอยา และทานิซากิ จินชิโร

14. ชุงาโกะ, ฮาชิคะ. สงครามชีวิตโอชิน เล่ม 1. แปลจาก Ochin โดย แดง ระวี.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บริษัท พี.วาทีน พับลิเคชั่น จำกัด, 2528. 555 หน้า.

(80 บท)

โอชินเกิดในตระกูลชาวนา ๗ ตำบลเล็ก ๆ เขตยามางาตะ ครอบครัวมีฐานะยากจน โอชินต้องออกไปทำงานรับจ้างเลี้ยงเด็กตั้งแต่อายุ 7 ขวบ เพื่อแลกกับข้าวสารประทังชีวิตของครอบครัว ต่อมาได้ไปอยู่ที่ร้านขายข้าวสารคางาย่า เมืองซาคาคะ ที่นี่โอชินได้รับความเมตตาจากเจ้าของร้าน หญิงชราผู้มีความเที่ยงธรรมคือ คูนิจิ โอชินได้เรียนหนังสือพร้อม ๆ กับคาโย่ หลานสาวของคูนิจิ จนสามารถอ่านออกเขียนได้และมีความรู้ด้านการค้า ต่อมาเมื่อโอชินอายุได้ 16 ปี เธอได้ขอลากลับมายังบ้านเกิดพบว่าพี่สาวเสียชีวิตด้วยโรคภัยไข้เจ็บ โอชินเดินทางเข้าโตเกียว มาสมัครงานที่ร้านทำผมของทากะ ได้รู้จักกับริวโซ ชอบพจนจนถึงขั้นแต่งงานกันและช่วยกันทำมาค้าขาย คือขายผ้า มีหลายครั้งที่ริวโซไม่พอใจที่โอชินมีความเก่งกาจและความสามารถในเชิงการค้ามากกว่าเขา

15. ชุงาโกะ, ฮาชิคะ. สงครามชีวิตโอชิน เล่ม 2. แปลจาก Ochin โดย แดง ระวี.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บริษัทพี.วาทีน พับลิเคชั่น จำกัด, 2528. 647 หน้า.

(70 บท)

โอชินได้รู้จักกับเคน นักเลงใหญ่ในโตเกียว เคนได้ช่วยเหลือจัดสถานที่ค้าขายให้โอชิน และริวโซขยายกิจการเปิดโรงงานเย็บเสื้อผ้าใหญ่ที่สุดในโตเกียว แต่โชคร้ายวันเปิด

โรงงานเกิดแผ่นดินไหวจนโรงงานพังทลาย รังโซฟาโอชินและยังกลับมาสร้างตัวใหม่ที่ข้างบ้านเกิดของเขา ทำให้โอชินต้องพบกับความลำบาก และปัญหาต่าง ๆ เนื่องจากอยู่ร่วมกับมารดาของริวโซ โอชินได้พยายามหนีกลับโตเกียว ครั้งแรกไม่สำเร็จถูกริวโซจับได้ และทำร้ายจนแขนไม่สามารถใช้การได้ไปข้างหนึ่ง ครั้งที่ 2 โอชินหนีได้สำเร็จ เข้าโตเกียวพร้อมยี่วบุตรชาย พบโคตะคนรักเก่าช่วย หลีกหนีไปอยู่ที่อิเซะเมืองชายทะเล ค้าขายปลา ต่อมาริวโซกลับมาค้นตักโอชินและช่วยกันทำมาหากิน มีลูกชายและลูกสาวอีก 2 คน คือ ฮิโตะชิ และเทออิ ฝ่ายค้าย่อยการค้าล้มละลาย สามีย่ำตัวตาย เธอจึงไปทำงานเป็นโสเภณี ภายหลังค้าย่อยเต็มเหล้าจนตัวตาย และโอชินได้นำบุตรชายของค้าย่อยคือ โซโนมิมาเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม

16. ชุงาโกะ, ซาซึคะ. สงครามชีวิต-โอชิน เล่ม 3. แปลจาก Ochin โดย แดง ระวี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บริษัทที่.วาทีน พับลิเคชั่นจำกัด, 2528. 678 หน้า. (80 บาท)

โอชินประสบปัญหาหลายด้านในคราวเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ยี่วบุตรชายคนโตอยากสมัครเป็นทหารแต่โอชินไม่เห็นด้วย แต่ภายหลังยี่วก็ไปเป็นทหารและตายในสนามรบที่ฟิลิปปินส์ ฮิโตะชิบุตรคนรองสมัครเป็นทหารในฝูงบินกามิกาเซ่และหายสาบสูญไป ริวโซเสียใจจึงฆ่าตัวตาย ภายหลังฮิโตะชิกลับมาช่วยมารดาค้าขายจนสามารถตั้งห้างสรรพสินค้าทาโนะคุระได้ถึง 16 แห่ง และเปิดแห่งที่ 17 ซึ่งเป็นห้างที่ใหญ่ที่สุดในจำนวนทั้งหมด แต่เผชิญปัญหาเกี่ยวกับบุตรชายของโคตะ ซึ่งมีร้านค้าเล็ก ๆ ในละแวกนั้น เกิดการชิงดีชิงเด่นทางด้านผลประโยชน์ แต่ในที่สุดโคตะคนรักเก่าของโอชินก็ได้เข้าช่วยเหลือนอีกครั้ง โดยการซื้อกิจการของห้างทาโนะคุระที่ 17 ไว้ จึงทำให้ห้างอีก 16 แห่งยังคงอยู่ โคตะและโอชินได้เข้าใจกันอีกครั้งหนึ่งซึ่งเป็นความจริงใจและมิตรภาพอันแน่นแฟ้นของทั้งคู่ แม้วัยจะห่างล่วงมาจนโอชินอายุถึง 83 ปีก็ตาม

17. โซเซกิ, นัทซีเมะ. โบ้ทัง. แปลจาก Botchan โดย ไฮชินธ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สร้างสรรค์, 2526. 276 หน้า. (35 บาท)

เนื้อเรื่องกล่าวถึงการล้อเลียน เสียดสีและเหยียดหยันความเป็นมนุษย์ โดยถ่ายทอดผ่านตัวละครคือ โบ้ทัง เขาเป็นชายหนุ่มที่มีความคิดที่เป็นตัวของตัวเอง ค่อนข้างขวางโลก

เพราะเกลียดการสวมหน้ากากเข้าหากันของคนในสังคม เมื่อเขาเดินทางไปใช้ชีวิตเป็นครูสอนคณิตศาสตร์ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง บนเกาะซิโกกุ เขาจึงมีความขัดแย้งกับนักเรียนอยู่เสมอ รวมทั้งเพื่อนครูที่ร่วมงานกันด้วย เพราะทุกคนล้วนแต่ไม่มีความจริงจังต่อกัน และพยายามปกป้องความผิดของตนเอง เหตุการณ์ผ่านไปเกือบครบเดือน โบ้ทจึงจึงขอลาออกพร้อมกับครูชื่อ โฮดตะ ซึ่งมีนิสัยเกลียดความอยุติธรรมเหมือนกัน เขาเดินทางกลับโตเกียวและได้ร่วมพักพิงกับหญิงชราชื่อคิโย ซึ่งเคยเป็นคนใช้เก่าแก่สมัยครั้งที่เขายังอยู่กับครอบครัวเมื่อครั้งยังเล็ก คิโยเป็นผู้เดียวที่มีความจริงจังและเมตตาต่อเขาอย่างแท้จริง เขารักและเทิดทูนหญิงชรามาก และเลี้ยงดูเธอจนกระทั่งเธอได้ตายจากไปในที่สุด

* 18. ดอกไม้-สายลม-ฤดูหนาว : กวีแห่งความรักจากญี่ปุ่น 2. แปลโดย เมเบิ้ล และเมลิน.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์'วตา, 2529. 81 หน้า. ภาพประกอบ (29 ภาพ)

บทกวีที่บรรยายถึงความรักของหนุ่มสาว ความงดงามของธรรมชาติ ความรักสงบ ตลอดจนถึงความผิดหวังในความรัก นอกจากนี้ยังมีบทกวีปลุกปลอบให้กำลังใจในการต่อสู้ชีวิต มีภาพประกอบสวยงามและมีภาษาญี่ปุ่นกำกับทุกบท

19. ไทกุโตะมิ, เค็นจิโร. จำพราก. แปลจาก Namiko โดย อมราวดี. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2527. 344 หน้า. (37 ภาพ)

นามิโกะ ได้เข้าพิธีสมรสกับ ทาเกโอะ นายทหารเรือหนุ่ม ทั้งสองได้ใช้ชีวิตคู่ฉันสามีภรรยาด้วยความรักและความเข้าใจ แม้ว่านามิโกะจะต้องเผชิญกับปัญหาแม่สามีกับลูกสะใภ้และปัญหาส่วนตัวอื่น ๆ แต่ทั้งคู่ก็มีความสุขในระยะเวลาอันสั้น เพราะนามิโกะล้มป่วยด้วยโรคไข้โรค มารดาของทาเกโอะบังคับให้นามิโกะหย่ากับทาเกโอะขณะที่เขาไปปฏิบัติงานยามเกิดสงครามจีน-ญี่ปุ่น ตอนท้ายทั้งคู่ก็ต้องพลัดพรากจากกันด้วยความตายของนามิโกะ

* 20. นะอิโต, ยาสึโกะ. 4 ปีรักในเขมร. แปลโดย หุสดี นาวาวิจิต. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์กระจัด, 2528. 211 หน้า. ภาพประกอบ. (40 ภาพ)

เป็นบันทึกเรื่องจริงของหญิงชาวญี่ปุ่นคือ ยาสึโกะ นะอิโต ซึ่งชาติกำเนิดของเธอเกิดในครอบครัวตระกูลขุนนางและชาวนา ได้รับการศึกษาสูง จนกระทั่งเป็นถึงภรรยาของนักการทูตชื่อ โศ ทันลิน ชาวเขมร จบการศึกษาจากประเทศฝรั่งเศส หลังแต่งงานแล้วทั้งคู่

กลับไปอยู่ที่กรุงพนมเปญ และโยกย้ายไปอีกหลายประเทศ จนกระทั่งกลับมาประเทศเขมรอีกครั้งหนึ่ง ได้ประสบเคราะห์กรรมในระหว่างสงครามระหว่างเขมร 2 ฝ่าย ครอบครัวของ ยาสีโกะต้องอพยพเร่ร่อนใช้ชีวิตภายใต้การกดขี่และการควบคุมของทหารเขมร ลุก ๆ และสามีเสียชีวิตจากเธอไปทีละคน จนกระทั่งกรุงพนมเปญเป็นอิสระ รัฐบาลพอลพตสลายตัว เฮงสัมริน เข้ายึดอำนาจปกครองพนมเปญแล้ว ยาสีโกะจึงได้รับอิสรภาพ และเดินทางกลับประเทศญี่ปุ่น บ้านเกิดเมืองนอน

*
21. นางาซากิ, เก็นโนสุ เกะ. เพื่อนคนใหม่. แปลจาก Tokko Kara Kita Onnanoko โดย ฟูสึจิ นาวาวิจิต. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กะรัต, 2529. 115 หน้า. ภาพประกอบ. (33 บาท)

เป็นเรื่องของเด็กหญิงเล็ก ๆ ชื่อ โองาวะ ยุกะ เดินทางมาจากโตเกียวมาเรียนในโรงเรียนชนบทแห่งหนึ่ง เพื่อติดตามบิดาซึ่งเป็นกรรมกรทำงานสร้างเขื่อน ยุกะได้เรียนร่วมกับเพื่อน ๆ ชั้น ป.4 ก. เธอมีนิสัยขุกขม ไม่ตั้งใจเรียน ไม่ยอมแพ้ใคร และค่อนข้างสปรก จึงเป็นที่ผิดหวังของบรรดาเพื่อน ๆ ที่ต่างก็คิดว่า ยุกะคงเป็นเด็กหญิงน่ารัก แต่งตัวสวย เรียนเก่ง ร้องเพลงเพราะ โดยเฉพาะมาซารุเพื่อนที่นั่งคู่กัน แต่แท้จริงแล้วยุกะก็มีธรรมชาติของเด็กคือ ข้างคิดฝัน และมองทุกสิ่งในแง่ดีสำหรับตัวเอง แม้ว่าชีวิตจะต้องพบกับอุปสรรค แต่เธอก็ต่อสู้ด้วยจิตใจเข้มแข็ง บางครั้งก็จำต้องถูเรื่องโกหกผู้อื่นเพื่อปลอบใจตัวเองก็ตาม เพราะชีวิตจริงของเธออาภัพและคำด้อย

22. นิทานญี่ปุ่น. แปลโดย กิรติ บุญเจือ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อัญมณีบุ๊คส์โคร์, 2522. 84 หน้า. ภาพประกอบ (14 บาท)

รวมนิทานญี่ปุ่น 31 เรื่อง เป็นนิทานจริยธรรม ที่มีคติสอนใจเช่นเดียวกับนิทานสุภาษิต เนื้อเรื่องประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ ความเชื่อเรื่องบาปบุญคุณโทษ ความเมตตากรุณา ความรัก การบูชาบรรพบุรุษ สัตว์พูดได้ อิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ และอื่น ๆ ได้แก่ เรื่อง ศรีธนชัย ญี่ปุ่น, กระจกเป็นเหตุ, เซาว์พลิกแผ่นดิน, เที้ยวโลกมาก, สามัคคีคือพลัง, กระจาดเจ้าปัญญา, ทำไมปลาหมึกจึงไม่มีกระดูก, สามพี่น้องผจญยักษ์, นกคุ้มทางกุด, หลังกาเร็วที่น้ำกลั้ว, จงดูเงาตัวเองเสียบ้าง, ซิงบัลลังก์ด้วยไหวพริบ, ใจเย็นไว้ได้ถอนทุน, ความรักของมามีชิกาเน นกคนครึ่งให้ลาภ, แม่เลี้ยงร้อยเล่ห์, ซินเดอร์เรลลาญี่ปุ่น, กำเนิดการก่อเจดีย์ทราย, ไครโกหกเก่งกว่ากัน, เศรษฐีกลายเป็นลิง, กระจาดร้อง, เมืองยัดเวลา, ไอ้ขี้โคลปรายยักษ์, หมิวร้าย, กระจาดเจ้าเล่ห์, หนูน้อยองคูลิ, ทูริเศษ, กำเนิดของผีหึ่งใต้, กำเนิดของภูเขาม้า, เจ้าบ่าวหอยทาก และเหลือเชื่อ

23. นิทานสุภาษิตจากแคนอาทิตย์อุทัย. แปลโดย กิรติ บุญเจือ. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์ ส.อักษรวิทยา, 2524. 56 หน้า. ภาพประกอบ. (5 บท)

รวมนิทานสุภาษิตของผู้มีจำนวน 24 เรื่อง เนื้อเรื่องเป็นคติสอนใจในด้านต่าง ๆ เช่น ความกตัญญูทดแทน ความซื่อสัตย์ ความประมาท ความฉลาด ความอดทน ความเสียสละ มีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์และเรื่องราวของเทพนิยายสอดแทรกด้วย ได้แก่ เรื่องดังต่อไปนี้

เหวหกลีบ, เจ้าสาวหิมะ, ปูวิ่งเร็วกว่าแมว, ทนายหลายหน้า, ความมั่งงายเป็นพิษ, เหตุที่หมีไม่มีหาง, เจ้าสาวสิงหะโมน, ปลาว่าพกับหอยโข่งทะเล, เจ้าพ่อล้อสิง, กรรมดี ความสนอง, ความฝันก็ขายได้, หมาจิ้งจอกจำแลง, จงฝึกควบคุมสติ, ชุมนุมนักไม้, นกกระสา ซื่อสัตย์, กาน้ำเต้าน้ำได้, เรื่องของหนู..หนู, อย่าเหยียบขี้ของกิน, หมู่บ้านกระหนี่, เหตุที่ หัวแครอทมีสีแดง, รุ้มากยากนาน, สัตว์ซุกซิบ, หงส์สองเศียร และหินวิเศษ

24. บาโซ, มัคซีโอ. เพลงขลุ่ยในสายหมอก. แปลโดย พระมหาสมภาร พรหมทา.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬารังการพิมพ์, 2526. 142 หน้า. ภาพประกอบ.

(25 บท)

กวีนิพนธ์ในรูปแบบของคำประพันธ์ไฮกุ บรรยายถึงความสงบลึกซึ้งแห่งนิกายเซน ความงดงามของธรรมชาติและฤดูกาล ชีวิตของมนุษย์ซึ่งขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์หลายประการของสังคม บทกวีเน้นให้เห็นถึงการใช้สมาธิและความสงบ เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจที่ถูกต้องในการดำรงชีวิต ตลอดจนถึงความรู้แจ้งเห็นจริงในชีวิตมนุษย์ บทกวีแต่ละบทจะมีข้อความบรรยายอย่างละเอียด ลึกซึ้ง ประกอบด้วยการตีความอย่างละมุนละม่อม กินใจ

25. บาโซ, มัคซีโอ และคนอื่น ๆ. บทกวีญี่ปุ่น : ไฮกุ. แปลจาก The Four Seasons

โดย ช. พนานนท์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ทิวสน, 2529. 85 หน้า.

ภาพประกอบ. (20 บท)

เป็นบทกวีนิพนธ์ในรูปแบบของคำประพันธ์ไฮกุ ประกอบด้วย 17 พยางค์ เนื้อหา กล่าวถึงฤดูกาล ลักษณะของธรรมชาติ ความงดงาม ผสมผสานกับการเปรียบเทียบชีวิตของคน อันประกอบด้วยความรู้สึกต่าง ๆ เช่น ความรักของมารดาและบุตร ความหลง ความตาย จินตนาการ และศิลปะรอบตัว

26. ฟูกามิ, ทิจิ. 29 ทหารเดนตาย. แปลจาก The Lost Men of Anatahan
โดย มาลา แยม์เอิบสิน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สมิต, 2529. 239 หน้า.
(30 บาท)

เหตุการณ์ของเรื่องนี้เกิดขึ้นภายหลังสงครามเอเชีย-แปซิฟิก ญี่ปุ่นตกเป็นฝ่ายพ่ายสงคราม แต่จำอูจิจิ แห่งราชนาวีญี่ปุ่นและพลทหารอีก 28 คน ไม่ยอมเชื่อว่าอเมริกาชนะสงคราม 29 ทหารเดนตายยังสู้สงครามต่อไปถึง 7 ปี บนเกาะเล็ก ๆ ชื่อ แอนนาตาฮัน คนเหล่านี้ต้องต่อสู้กับความหิวโหย โรคภัยไข้เจ็บ การแย่งชิง การหลบซ่อนและความตายโดยเฉพาะการฆาตกรรม เพราะบนเกาะนั้นเผอิญมี โยโกะ หญิงสาวคนหนึ่งตกค้างอยู่ผู้ชายเกือบทุกคนที่อยู่บนเกาะนั้นต่างต้องการหล่อน พวกนั้นต้องการโยโกะมากจนกระทั่งสามารถฆ่ากันเองได้ ท้ายเรื่องทหารเดนตาย จำนวน 20 คน รวมทั้งจำอูจิจิก็ได้รับการช่วยเหลือกลับสู่ภูมิลำเนาเดิม หลังจากตกค้างอยู่บนเกาะแอนนาตาฮันเป็นเวลาถึง 7 ปี กับอีก 17 วัน

- *
27. มัตสึทานิ, มิโยโกะ. แก้อี้กับเด็กหญิงอึตะ. แปลจาก Futari No Iida โดย
มุสตี นาวาวิจิต. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หนังสือเยาวชน, 2529.
195 หน้า. ภาพประกอบ. (44 บาท)

เป็นเรื่องของแก้อี้พูดได้ตัวหนึ่ง ที่ติดตามหาเด็กหญิงอึตะผู้เป็นเจ้าของ ตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 สองพี่น้องคือ เด็กชายนานาโอกิ และเด็กหญิงยูโกะได้ไปพบแก้อี้ตัวนี้ระหว่างที่ไปพักผ่อนที่บ้านของคุณตาคุณยาย ณ เมืองฮานาอูระ เมื่อแก้อี้พบยูโกะ ก็ได้เข้าใจตลอดเวลาว่ายูโกะคือเด็กหญิงอึตะผู้เป็นเจ้าของ นานาโอกิได้พยายามค้นคว้าหาความจริงร่วมกับริทสุโกะ เพื่อติดตามหาเจ้าของแก้อี้ที่แท้จริง เมื่อพิสูจน์ได้ว่ายูโกะไม่ใช่เด็กหญิงอึตะเจ้าของแก้อี้ทำให้แก้อี้ผิดหวังเสียใจจนร่างของมันแตกกระจายแตกแยกเป็นชิ้น ๆ ท้ายสุดความจริงก็ปรากฏว่าเด็กหญิงอึตะที่แท้จริงคือ ริทสุโกะ นั่นเอง เธอรอดพ้นจากภัยของระเบิดปรมาณูในคราวสงครามโลกครั้งที่ 2 มาได้เพียงลำพัง พ่อแม่ตายหมด ริทสุโกะได้กลับมาอยู่บ้านเดิมอีกครั้งหนึ่ง เพื่อบูรณะและซ่อมแซมบ้านและแก้อี้ตัวนั้น แม้ว่าเธอจะถูกคุกคามจากโรคลูคีเมียอันเป็นผลพวงจากสงคราม แต่เธอก็ยังมีความหวังว่าเธอยังตายไม่ได้ และจะต้องหายจากโรคร้ายแน่นอน

- *
28. มัตสุทานิ, มิโยโกะ. เด็กหญิงน็อนจังกับลูกหมาจิ้งจอก. แปลจาก Koppepan wa Kitsuneiro โดย หุสดี นาวาวิจิต. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กระรัต, 2529. 91 หน้า. ภาพประกอบ. (29 บาท)

เนื้อเรื่องกล่าวถึงเด็กหญิงเล็ก ๆ คนหนึ่ง ซึ่งเป็นเพื่อนกับลูกหมาจิ้งจอกที่สามารถแปลงตัวได้ ความสัมพันธ์อันดีมีตรำเนินไปอย่างสนุกสนาน ควบคู่ไปกับการเล่าเรียนหนังสือของน็อนจัง ผสมผสานด้วยจินตนาการในลักษณะของเทพนิยาย คือ กล่าวถึง ยักษ์ บีศาจ บรรดาสัตว์พูดได้ อิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ต่าง ๆ ตอนท้ายด้วยความดีและความกตัญญูแก่เวทียของคือทูลูกหมาจิ้งจอก จึงทำให้เขาสามารถแปลงตัวเป็นมนุษย์ได้โดยสมบูรณ์ ไม่มีทางเหมือนเช่นที่ผ่านมาทุกครั้ง

- *
29. มัตสุทานิ, ทิโยโกะ. โมโมจัง. แปลจาก Chiisai Momo-Chan โดย หุสดี นาวาวิจิต. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หนังสือเยาวชน, 2529. 110 หน้า. ภาพประกอบ. (33 บาท)

เป็นเรื่องราวของเด็กหญิงเล็ก ๆ คนหนึ่ง ชื่อ โมโมจัง ที่ช่างคิดช่างฝัน เนื้อเรื่องแสดงให้เห็นความเป็นไปของการพัฒนาในวัยเด็ก ความคิดและความรู้สึกของเด็ก รวมทั้งการแสวงหามิตรรอบข้างนี้เป็นทั้งสัตว์และสิ่งของ สามารถพูดจาโต้ตอบกับโมโมจังได้ มีความรู้สึกเช่นเดียวกับคนธรรมดา โมโมจังจึงมีความสุขอยู่ท่ามกลางเพื่อนพ้อง ตลอดเวลาตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโต

30. "มาริชิโกะ." ในอ้อมกอดของความว่างเปล่า. แปลจาก New Poems และ The Morning Star โดย คาลัด. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุ่มฝัน, 2529. 61 หน้า. (20 บาท)

เป็นบทกวีที่รำพันถึงความรักและความคิดถึงของหนุ่มสาว โดยเปรียบเทียบกับความงามของธรรมชาติ ทุกบทกวีจะมีภาษาอังกฤษกำกับไว้ด้วย

31. มิชิมา, ยูคิโอะ. คืนฝั่ง. แปลจาก The Sailor Who Fell From Grace With the Sea โดย ช. ชาลี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2520. 223 หน้า. (15 บาท)

โนโบรุ เด็กชายวัย 13 ปี ได้ค้นพบสัมพันธ์สวาหระหว่างมารดาของตน คือ ฟุซาโกะ ซึ่งเป็นหม้ายกับ ชูคาซากิ รุยจิ นายเรือพาณิชย์หนุ่ม โนโบรุเป็นสมาชิกกลุ่มเด็กกรุ่นราวคราวเดียวกับเขาที่ต้องการเป็นคนจริง โดยยึดหลักอุดมคติสร้างความแข็งแกร่งในกมลสันดานเพื่อสามารถบังคับตนเองได้ทั้งจิตใจและร่างกาย ในตอนแรกเด็กทุกคนในกลุ่มชื่นชมในตัวรุยจิ เนื่องจากเขาเป็นเสมือนตัวแทนของท้องทะเลและดินแดนอันไกลโพ้น แต่เมื่อพวกเขาค้นพบว่ารุยจิมิได้เป็นวีรบุรุษอย่างที่พวกเขาใฝ่ฝัน หากเป็นเพียงผู้ขายธรรมดาชื่อ ๆ คนหนึ่งซึ่งรู้จักรัก เช่นเดียวกับแบบฉบับบิดาหัวหน้าครอบครัวทั่ว ๆ ไป ซึ่งพวกเขาเกลียดชังและต้องการจะทำลาย ฉะนั้นทางออกประการเดียวที่พวกเขาเลือกมอบให้แก่รุยจิก็คือความตาย เพื่อคงไว้ซึ่งภาพพจน์วีรบุรุษตลอดไป

32. มิชิมา, ยูคิโอะ. เลือครักชาติ : รวมเรื่องสั้นของยูคิโอะ มิชิมา. แปลโดย รื่นฤทัย สัจจพันธุ์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น, 2522. 214 หน้า. (20 บาท)

เป็นงานเขียนรวมเรื่องสั้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมของผู้มีนุ่ ปฏิกริยาที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมตามแนวสังคมตะวันตก ความรักชาติอย่างรุนแรง ตลอดจนจนถึงการเชื่อมั่นในเรื่องความตาย โดยสะท้อนออกมาในเนื้อหาและแนวคิดของเรื่องสั้นทั้ง 5 เรื่อง ได้แก่ เรื่องเลือครักชาติ (Patriotism) ความตายกลางฤดูร้อน (The Death in Midsummer) สะพานเจ็ดแห่ง (The Seven Bridges) พยานชีวิต (Swaddling Clothes) และกระดิกน้ำร้อน

33. มิชิมา, ยูคิโอะ. เสียงคลื่น. แปลจาก The Sound of Waves โดย จิตรารมณ ศิริกุล. เชียงใหม่: ศูนย์หนังสือเชียงใหม่, 2520. 285 หน้า. (20 บาท)

เป็นเรื่องความรักของหนุ่มสาวชาวเกาะ คือ ชินจิและฮัทซุเอะ ทั้งคู่ถูกขัดขวางโดยบิดาของฮัทซุเอะ ซึ่งมีฐานะมั่งคั่งกว่าชินจิ ซึ่งเป็นเพียงหนุ่มชาวประมง แต่ท้ายสุดชินจิก็ได้

พิสูจน์ตัวเองให้เทรคิชิ บิดาของอิทซุเอะได้ประจักษ์ถึง ความกล้าหาญและมุมานะพยายามเป็นผู้นำของครอบครัวของเขา จนกระทั่งเทรคิชิยอมรับ และเลิกขัดขวางต่อไป ทั้งคู่จึงได้ครองรักกัน

- *
34. มียาคาวะ, ฮิโร. สมุดพกคุณครู. แปลจาก Sensei No Tsuushimbo โดย
หุสดี นาวาวิจิต. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กะรัต, 2529. 139 หน้า.
ภาพประกอบ. (39 บาท)

เป็นเรื่องเกี่ยวกับครูและนักเรียนที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นอบอุ่นระหว่างครูฟูรุยะ และเด็กนักเรียนชั้น ป.3 ของโรงเรียนแห่งหนึ่ง โทโร ได้แอบบันทึกการให้คะแนนพฤติกรรมของครูฟูรุยะลงในสมุดพก นับตั้งแต่ การไม่รับประทานหัวแครอท การไม่สมหวังในพิธีเลือกคู่ และการเลี้ยงไหมของครูฟูรุยะ นอกจากนี้ยังกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างเด็กที่เป็นไปอย่างบริสุทธิ์น่ารักในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน การแสดงออกซึ่งความห่วงใยระหว่างกัน

- *
35. ยามาซากิ, โทโมโกะ. โสภณพลัดถิ่น : ช่องหมายเลข 8 ที่ซานคาคาน. แปลโดย
พรอนงค์ นิยมคำ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สันติภาพ, 2528. 163 หน้า.
(25 บาท)

เป็นเรื่องชีวิตจริงของหญิงชาวญี่ปุ่นคือ โอซากิ หญิงชราอดีตคาราบุกิซัง หมายถึงหญิงโสภณซึ่งไปเป็นโสภณพลัดถิ่นอยู่ต่างแดนทางภาคเหนือ นับตั้งแต่ไซบีเรียไปจนถึงจีนแผ่นดินใหญ่ ทางภาคใต้มีทั้งประเทศแถบเอเชียอาคเนย์ จนกระทั่งถึงอินเดียและอัฟริกาในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปลายสมัยโชกุน ปลายคริสตศตวรรษที่ 19 ถึงต้นคริสตศตวรรษที่ 20 เนื้อเรื่องกล่าวพรรณนาอย่างละเอียดถึงชีวิตของโสภณพลัดถิ่นที่ถูกนำไปขายที่บอร์เนียว ในเมืองซานคาคาน บั้นปลายชีวิตของโอซากิได้กลับมาใช้ชีวิตในถิ่นเดิมคือที่เกาะอามาคูสะอีกครั้ง ดำรงชีวิตอย่างโดดเดี่ยวร่วมกับสัตว์เลี้ยงเล็ก ๆ คือแมว โดยบุตรชายคือ ยูจิ ได้ส่งเงินมาให้ใช้จ่ายทุกเดือน เดือนละสี่พันเยน

36. โยชิกิ, ฮายามา. จดหมายบนถังซีเมนต์ : รวมเรื่องสั้นแห่งเอเชีย ชุดที่ 1. แปลจาก
The Letter Found in the Cement Barrel โดย สุชาติ สวัสดิ์ศรี.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2522. 283 หน้า. (25 บาท)

เป็นเรื่องของกรรมกรผสมซีเมนต์ซึ่งพบจดหมายฉบับหนึ่งในกล่องไม้ซึ่งปะปนมากับ
หงซีเมนต์ในถัง เนื้อความในจดหมายเล่าถึง ความตายของชายคนหนึ่ง ซึ่งเป็นกรรมกรใน
บริษัทปูนซีเมนต์ เขาเกิดอุบัติเหตุผลัดตกลงไปในเครื่องมดหิน ถูกบดละเอียดพร้อมกับหิน
ส่งเข้าเตาหลอมกลายเป็นหงซีเมนต์ หญิงคนรักของผู้ตายคือผู้เขียนจดหมายแนบมากับ
หงซีเมนต์ เธอวิงวอนขอให้ผู้ที่พบจดหมายได้ส่งข่าวบอกให้เธอทราบว่าหงซีเมนต์ซึ่งส่วนหนึ่ง
ประกอบด้วย เลือดเนื้อและวิญญาณของชายคนรักได้ถูกนำไปก่อสร้างเป็นอะไร ณ ที่ใด
เวลาใด และท้ายสุดคือ คำเตือนให้ระมัดระวังด้วย เธอเกรงว่า ผู้อ่านจดหมายอาจประสบ
เหตุการณ์เช่นเดียวกับคนรักอีก

37. รวมเรื่องสั้นญี่ปุ่นชุด รักด้วยเลือด. แปลโดย อมราวดี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กอไผ่,
2523. 227 หน้า. (18 บท)

เป็นชุดรวมเรื่องสั้นของนักเขียนมีชื่อของญี่ปุ่น ถึง 8 เรื่อง ได้แก่เรื่อง รักด้วยเลือด
(Patriotism), ผ้าอ้อม (Swaddling Clothes), น้ำตก (Waterfall), ไฮเดรนเจีย
(Hydrangea), นางในกรอบแก้ว (In a Small Art Gallery), รักระทม (Down
Town), ดอกคามิเลีย (The Camellia) และวัยไร้รัก (The Hateful Age) เนื้อหา
ที่กล่าวถึงในทั้ง 8 เรื่อง ได้แก่ ความรักชาติ การทำฮาราคีรี การฝังใจจำในสิ่งที่อยู่ภายใต้
จิตสำนึก ความตาย ปัญหาของครอบครัว ชีวิตโสเภณี ความเชื่อในเรื่องลึกลับ และชีวิตของ
คนชรา นักเขียนเรื่องสั้นทั้ง 8 เรื่องคือ ยูกิโอะ มิซึมา, ยาสิโนริ คาวาบาตะ, ฟูมิโกะ
ฮายาชิ, คาซึ นากาอิ, ทัทสึโอะ นากาอิ, ดัน ซาโตมิ และ ฟูมิโอะ นิวะ

38. เรียวกัน. รอยรำลึกที่ผ่านเลย. แปลโดย พระมหาสมภาร พรหมทา. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์จักรการพิมพ์, 2526. 168 หน้า. ภาพประกอบ (18 บท)

เป็นกวีนิพนธ์ที่กล่าวบรรยายถึง ความงามของธรรมชาติและฤดูกาลทั้ง 4 อัน ได้แก่
ฤดูใบไม้ผลิ คิมหันตฤดู ฤดูใบไม้ร่วง และเหมันตฤดู โดยแฝงด้วยปรัชญาของนิกายเซน ดังนั้น
เนื้อหาบางตอนจึงสอดแทรกเรื่องราวเกี่ยวกับศาสนา เช่น กล่าวถึงพระพุทธเจ้าและพระภิกษุ
มีภาพประกอบและภาคผนวกชีวิตและงานของเรียวกันท้ายเล่ม

- * เรื่องสั้นญี่ปุ่น 1. แปลโดย นิลิตแผนกวิชาภาษาตะวันตก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ มูลนิธิญี่ปุ่น, 2520. 259 หน้า. (20 บาท)

เป็นหนังสือรวมเรื่องสั้น 12 เรื่อง ซึ่งแปลจากวรรณกรรมญี่ปุ่น เนื้อหาส่วนใหญ่จะแสดงอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ เช่น ความตาย ความเกลียด ความกลัว ความผิดหวัง บางเรื่องก็กล่าวถึงความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว นอกจากนี้ยังมีกล่าวถึงเรื่องอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์อยู่ 2 - 3 เรื่อง เรื่องสั้นทั้ง 12 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง วิทคโนวสันด์ (Haru no Tori) เรื่อง ทาคาเสะ (Takase Bune) ขบวนการยุติธรรม (Seigiha) เทพเจ้าของหนูน้อย (Kose no Kami Sama) ดารุมะ (Daruma) ใส่คะแนน (Irefuda) ผลส้ม (Mikan) โทชิซุน (Toshishun) นางระบำแห่งเมืองอิซุ (Izu No Odoriko) ปลาชั้นโซ (Sanshouo) จากโรงงานทำลูกกวาด (Kyarameru Kogba Kara) และวิ่ง เมลอสวิ่ง (Hashire Merosu)

- * เรื่องสั้นญี่ปุ่น 2. แปลโดย นิลิตแผนกวิชาภาษาตะวันตก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ มูลนิธิญี่ปุ่น, 2522. 289 หน้า. (20 บาท)

รวมเรื่องสั้นญี่ปุ่น 12 เรื่อง ประกอบด้วยเนื้อหาหลากหลาย แสดงถึงความรักของชายหญิง การต่อสู้ชีวิต ชีวิตของโสเภณี การกดขี่ขูดรีด ความลึกลับซับซ้อนแห่งจิตใจของสตรี การแต่งงาน ความรักในครอบครัว เรื่องสั้นทั้ง 12 เรื่อง ได้แก่ ชันโซคะยู (Sanshodayu) องุ่นหนึ่งพวง (Hitofusa No Budo) หมวกของผม (Boku No Boshi) ไฟไหม้และโป๊ะจิก (Kaji To Pochi) ใบไม้ร่วง (Aki) วันวิาวาห์ (Kashoku No Hi) จันทร์เหนือน้ำ (Suigetsu) แมลงวัน (Hae) เขียด (Akagaeru) หญิงขายตัว (Invaifu) แอ็คคิโคเตียน และเมืองชายปลา (Fukin To Uo No Machi) และภาพลูเบนซ์ (Rubensu No Giga) โดยนักเขียนมีชื่อ เช่น ยาสึนาริ คาวาบายาคะ, โบริ โออิง, ริวโนสุเกะ อาคุตางาวา

41. * เรื่องสั้นญี่ปุ่น 3. แปลโดยนิสิตภาควิชาภาษาตะวันตก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมูลนิธิญี่ปุ่น, 2522. 330 หน้า. (20 บาท)

รวมเรื่องสั้นญี่ปุ่น 10 เรื่อง เนื้อหากล่าวถึง พฤติกรรมวัยรุ่น จินตนาการ ความตาย ความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ ความโลภ และชีวิตวัยชรา เรื่องสั้นทั้ง 10 เรื่อง ได้แก่ เรื่องจากวัยเด็ก (Nobishitaku) บ้านของหมาสเปน (Supein-Inu No Ie) ขึ้นสวรรค์ (Shoten) กิ่งทิว (Yanagi No Ito) สวอนบนหลังคา (Yane No Ue No Sawan) โอซัง (Osan) ฝันสืบคืน (Yume Juya) รุน (Panic) ซุซูกิและโอะโอะโอะเสะ (Suzuki To Okose) และวัยชัง (Iyagarase Nenrei)

42. * วัน-เวลา-ความรัก : กวีแห่งความรักจากญี่ปุ่น. แปลโดย เมเบิ้ล และบุญชู ดันศิริตุนสุนทร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วศิวศ, 2528. 82 หน้า. ภาพประกอบ. (30 บาท)

เป็นบทกวีที่แสดงถึงความรักอันอ่อนหวานของกวีชาวญี่ปุ่น โดยบรรยายถึงความสวยงามของธรรมชาติ ความอบอุ่นหวานชื่นในความรักของหนุ่มสาว มีภาพประกอบอย่างสวยงามภายในเล่ม ทุกบทกวีมีภาษาญี่ปุ่นกำกับไว้ด้วย

43. * อาตุตางาวา, ริวโนะสุเกะ. ขัปปะ. แปลจาก Kappa โดย กัลยาณี สิตสุวรรณ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2521. 104 หน้า. (12 บาท)

เนื้อเรื่องกล่าวถึงคนไข้โรงพยาบาลโรคจิตแห่งหนึ่ง ที่ชอบเล่าเรื่องให้บรรดาแพทย์และคนอื่น ๆ ฟังว่า เขาได้เคยไปใช้ชีวิตในดินแดนของขัปปะ (กล่าวคือ ขัปปะนั้นเป็นสัตว์ในจินตนาการที่อยู่ได้ทั้งบนบกและในน้ำ ตัวโตขนาดเด็กอายุ 5 - 6 ขวบ มีปากเป็นจงอยแหลม หลังมีกระดูกหรือเกล็ด ที่มือและเท้ามีพังคืดไว้ช่วยว่ายน้ำ บนหัวมีจาน คือเป็นรอยนูนลงไป ขัปปะนั้นมีการดำรงชีวิตคล้ายมนุษย์ แต่ความคิดและการกระทำบางอย่างแตกต่างกัน มีระบบครอบครัว มีกฎหมายควบคุม มีศาสนา และอื่น ๆ ซึ่งเหตุผลที่แท้จริงแล้ว ผู้เขียนต้องการเขียนให้เห็นถึงความเป็นจริงที่ท้อแท้ล้าหลังตัวเขาอยู่ขณะนั้นนั่นเอง จึงกำหนดบทบาทตัวละครคือ ขัปปะ ในโลกสมมุติขึ้น

44. อากุตาว่าว่า, ริวโนะสุเกะ. เรื่องสั้นญี่ปุ่น : โยแมลงมุม. แปลจาก The Spider's Thread โดย ไกวิท สีตลาพันธ์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สำนักงานอาจินต์ บัญจรณ์, 2520. 192 หน้า. (10 บท)

เรื่องสั้นของญี่ปุ่นที่ปรากฏในหนังสือนี้ คือเรื่องโยแมลงมุม เนื้อเรื่องกล่าวถึง พระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทับยืน ณ ขอบสระบัวบนสรวงสวรรค์ ได้ทอดพระเนตรเห็นจอมโจร กัณฑ์ต เวียนว่ายอยู่ในพื้นนรกภูมิด้วยกระทำบาปชั่วซ้ำครั้งยังเป็นมนุษย์ พระองค์ทรงรำลึก ความดีของกัณฑ์ตซึ่งมีผู้น้อยนาคคือ มิได้เดินเหยียบย่ำแมลงมุมที่เดินขวางทางในป่ารก จึงทรง ปรรณนาจะช่วยให้หลุดพ้นนรก ได้ทรงเนรมิตให้เกิดโยแมลงมุมก็ลอยจากสรวงสวรรค์ ลงมาถึงมือกัณฑ์ต เขารับดึงตัวขึ้นจากแอ่งนรกทันที แต่เบื้องล่างของสายโยแมลงมุมก็ยังมี คนนรกอีกนับจำนวนไม่ถ้วน กำลังยื้อแย่งกันโหนตามขึ้นมา ด้วยความเห็นแก่ตัว กลัวตัวเองจะ ตกลงไปเพราะกลัวโยแมลงมุมขาด กัณฑ์ตจึงเอ๋ยปากขับไล่ และในบัดดลโยแมลงมุมก็ขาดสะบั้น ร่างของกัณฑ์ตก็ตกลงนรกเช่นเดิม มิได้หลุดพ้นเนื่องจากความโร้น้ำใจของเขานั้นเอง

45. อารีโยชิ, ซาวาโกะ. เมียหมอ. แปลจาก The Doctor's Wife โดย กิตติมา อมรทัต. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529. 220 หน้า. (40 บท)

เป็นนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ของญี่ปุ่น เป็นเรื่องของครอบครัวฮานาโกะ ซึ่งมี ฮานาโกะ เซอิชิว ศัลยแพทย์ชาวญี่ปุ่นที่ประสบความสำเร็จในการผ่าตัดมะเร็งบนทรวงอกของ สตรีในปี ค.ศ. 1805 ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นการผ่าตัดมะเร็งร้ายแรกของโลกด้วย ตัวละคร สำคัญอีก 2 คน คือ โอซูกิ มารดาของหมอเซอิชิว และคาเอะ ผู้เป็นภรรยา ทั้งสองมีบทบาท สำคัญในการเสียสละและอุทิศตัวเอง เบื้องหลังความสำเร็จของศัลยแพทย์รายนี้

46. อิบุเสะ, มาสึอิ. ฝนดำ. แปลจาก Black Rain โดย วรทัศน์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สร้างสรรค์, 2521. 571 หน้า. (60 บท)

ฝนดำเป็นนวนิยายเชิงสารคดี กล่าวถึงเหตุการณ์การทิ้งระเบิดปรมาณูของสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2488 ที่เมืองฮิโรชิมา สะท้อนความขมขื่นสะเทือนใจในชะตากรรม ของชาวฮิโรชิมาผู้ต้องประสบกับเคราะห์กรรมที่โหดร้ายทารุณที่สุดในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2

ตัวละครที่ถ่ายทอดชะตากรรมครั้งนี้ ได้แก่ ชิเงะมัทสึ ชิเงะโกะ และยาสึโกะ ชิเงะมัทสึ ต้องการให้หลานสาว คือ ยาสึโกะได้แต่งงาน แต่ต้องพลาดหวัง เพราะยาสึโกะได้ป่วยเป็นโรคพิษกัมมันตภาพรังสี ดังที่คนเล่าสื่อ เพราะเธอได้เกิดบาดแผลขณะอยู่กลางฝนดำหลังการทิ้งระเบิดปรมาณู แม้แต่ชิเงะมัทสึเองก็ได้รับภัยจากผลกระทบของสงครามครั้งนี้ รวมทั้ง นายแพทย์อิวาตาเกะด้วย เนื้อเรื่องส่วนใหญ่จะกล่าวถึงความตายของผู้คนตลอดจนโรคร้ายที่ได้รับจากภัยปรมาณูโดยตลอด รวมทั้งความหายนะของซากบ้านเมืองในขณะนั้นด้วย

47. อุซึตะ, โยชิโกะ. นิทานเอกของญี่ปุ่น. แปลโดย ลมูล รัตตากร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แพรวพิตยา, 2522. 196 หน้า. ภาพประกอบ. (33 บท)

เป็นนิทานพื้นเมืองของชนชาติญี่ปุ่น ซึ่งแสดงถึงวัฒนธรรมของญี่ปุ่น ตลอดจนถึงคติเตือนใจให้ประกอบกรรมดี จำนวน 14 เรื่อง ได้แก่ กาน้ำชาเต้นรำ (The Dancing Kettle) อูราชิม่า ทาโร และเจ้าหญิงแห่งทะเล (Urashima Taro and the Princess of the Sea) มังกรแปดหัว (The Eight Headed Dragon) ชายชรา กับตุ่มใหญ่ (The Old Man With the Bump) กระต่ายกับจระเข้ (The Rabbit and the Crocodile) ดวงแก้ววิเศษ (The Jewels of the Sea) นางพญาแสงสว่าง (The Princess of Light) เจ้าบ่าวของซูโกะ (The Wedding of Mouse) โมโน ทาโร (Monotaro Boy of the Peach) เศษฟาง (The Piece of Straw) นกกระจอกสั้นขาด (The Tongue Cut Sparrow) เทพธิดากับชาวประมง (The Princess and the Fisherman) ชายชราแห่งดอกไม้ (The Old Man of the Flowers) และอิซุนโบชิ (Isun Boshi, The One Inch Lad)

48. โออิง, โมริ. ห่านป่า. แปลจาก The Wild Geese โดย สันตสิริ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528. 139 หน้า. (30 บท)

กล่าวถึงความสัมพันธ์และความรักอันไม่สมหวังของ โอะตะมะะ หญิงสาวที่แอบหลงรัก โอะคะคะ ซึ่งเป็นนักศึกษาแพทย์ โอะตะมะะเป็นภรรยาที่น้อยอย่างลับ ๆ ของสุเอะโซ เจ้าหนี้เงินกู้รายใหญ่แห่งเมืองนั้น เพราะต้องการให้บิดามีความเป็นอยู่ที่สุขสบาย โอะตะมะะจึงยินยอมที่จะเป็นภรรยาที่น้อยของสุเอะโซ เธอได้แอบสนใจโอะคะคะจากการที่เขาคงใช้เส้นทางเดินผ่าน

หน้าบ้านเธอทุกวัน จนในที่สุดเธอก็ตัดสินใจที่จะทอดไมตรีอย่างจริงจังให้โอะคะคะ แต่นั่นเป็นเพียงความฝันเท่านั้น เพราะโอะคะคะได้รับทุนไปเรียนต่อที่เยอรมันนี้ และย้ายออกจากห้องพักในวันรุ่งขึ้นนั่นเอง

49. โอซามุ, ตาไซ. อาทิตย์ลับฟ้า. แปลจาก The Setting Sun โดย มาลินี แก้วเนตร.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2529. 203 หน้า. (38 บท)

เป็นนวนิยายที่สะท้อนชีวิตและสังคมผู้ญี่ปุ่นที่กำลังล่มสลาย เพราะผลกระทบของสงครามโลกครั้งที่ 2 คาซูกะ ซึ่งเป็นผู้เล่าเรื่องนี้ เป็นแม่หม้าย เกิดในตระกูลขุนนาง แต่เธอก็ไร้สมบัติสถาน เธอมีแม่ที่แสนดี แต่แม่ของเธอก็เป็นเพียงผู้ดีเก่าที่นอนรอความตายเพราะวัณโรค เธอมีน้องชายที่ฉลาดปราดเปรื่อง แต่น้องชายของเธอก็ล้มเหลวในชีวิตและติดยาเสพติด เธอเองยอมสละความเป็นกุลสตรี โดยการเสนอตัวเป็นเมียเก็บของนักเขียนผู้เสื่อมทรามและเสเพล เพียงเพื่อต้องการลูกไว้สืบสกุล เธอคือลมหายใจเฮือกสุดท้ายของอาทิตย์ที่กำลังลับฟ้า

50. ฮานา, โมริ. เพลงคลื่น : ไฮกุร่วมสมัยจากญี่ปุ่น. แปลจาก Song of Wave : Contemporary Haiku โดย ดวงจำปา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
ครีเอท แม็กกาซีน, 2529. 95 หน้า. ภาพประกอบ. (25 บท)

เป็นกวีนิพนธ์แต่งด้วยคำประพันธ์ไฮกุ กล่าวบรรยายถึงธรรมชาติ เปรียบเทียบกับชีวิตของมนุษย์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ชีวิตชาวประมง เด็ก และคนชรา ตลอดจนถึง ความตาย มีภาพประกอบและคำบรรยายภาษาอังกฤษกำกับไว้ด้วย

ภาคผนวก ค

วรรณกรรมชนชั้นกรรมาชีพของญี่ปุ่น

วรรณกรรมชนชั้นกรรมาชีพของญี่ปุ่น*

ความหมายของวรรณกรรมชนชั้นกรรมาชีพ

วรรณกรรมชนชั้นกรรมาชีพ (Proletarian Literature) หมายถึง งานประพันธ์ที่มีการกล่าวถึงชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ที่ใช้แรงงานด้วยความเห็นอกเห็นใจหรือสวดิบุคคลเหล่านั้น รวมทั้งหมายถึง วรรณกรรมที่มีการสะท้อนถึงการตื่นตัวของชนชั้นกรรมาชีพ และการต่อสู้เพื่อปลดปล่อยชนชั้นนี้ออกจากแอกสังคมนด้วย

วรรณกรรมชนชั้นกรรมาชีพของญี่ปุ่นแบ่งตามประเภทของผู้เขียนได้ 2 ประเภทคือ

1. วรรณกรรมของชนชั้นผู้ใช้แรงงานที่เขียนโดย ผู้ใช้แรงงานเอง
2. วรรณกรรมปฏิกิริที่นำไปปลดปล่อยชนชั้นที่ใช้แรงงาน ส่วนใหญ่เขียนโดยปัญญาชน

เนื้อหาของวรรณกรรมชนชั้นกรรมาชีพ

เนื้อหาของวรรณกรรมชนชั้นกรรมาชีพนั้นมีหลายรูปแบบ ได้แก่

1. เนื้อหาพรรณนาประสบการณ์ในการ เป็นกรรมกรของตัวเอง
2. เนื้อหาปลุกปั่นให้เกิดการตื่นตัวของชนชั้น
3. เนื้อหาเรียกร้องและปลุกกระดมให้มีการผ่นิกกำลังของชนชั้นกรรมาชีพ

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดวรรณกรรมชนชั้นกรรมาชีพ

ในช่วงหลังรัชสมัย เมจิ ญี่ปุ่นได้กลายเป็นประเทศจักรวรรดินิยมที่เข้มแข็งและมั่งคั่ง และเริ่มปรากฏเด่นชัดเมื่อสิ้นรัชสมัย เมจิ เข้าสู่รัชสมัยไทโช ภายในประเทศมีการเร่งรัดพัฒนา

* เรียบเรียงจาก วิวัฒนาการวรรณกรรมญี่ปุ่นหลังสงคราม. โดย อาทรรุ่งธรรมสาร.

กรุงเทพฯ: ศูนย์ญี่ปุ่นศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงศึกษ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528.

อุตสาหกรรมต่าง ๆ หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ญี่ปุ่นในฐานะประเทศชนะสงครามได้รับอภิสิทธิ์หลายอย่างในตะวันออกไกล โดยเฉพาะตลาดการค้าและแหล่งวัตถุดิบ ระบบนายทุนและระบบการผลิตทางอุตสาหกรรมก็เจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็ว ขณะเดียวกันความคิดประชาธิปไตยก็เริ่มแพร่หลายและเป็นที่ยอมรับในญี่ปุ่น เนื่องจากประเทศอังกฤษและฝรั่งเศส ซึ่งเป็นประเทศประชาธิปไตยสามารถเอาชนะเยอรมันที่เป็นเผด็จการได้

จากปัจจัยดังกล่าว จึงก่อให้เกิดความต้องการในการใช้แรงงานคนในระบบการผลิตทางอุตสาหกรรมมากขึ้น กำเนิดของชนชั้นกรรมาชีพจึงอุบัติขึ้น กรรมกรหรือผู้ใช้แรงงานได้หลั่งไหลเข้าไปทำงานในโรงงานต่าง ๆ ได้ถูกใช้งานอย่างหนักและไม่เป็นธรรม อนาคตและสวัสดิภาพของพวกเขาไม่ได้รับการประกัน ลักษณะสังคมเช่นนี้ ประกอบกับการที่คอมมิวนิสต์ในรัสเซียได้รับชัยชนะในการปฏิวัติ ได้กลายเป็นปัจจัยภายในและภายนอกที่ทำให้ชาวญี่ปุ่นกลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะกลุ่มปัญญาชนเห็นพ้องต้องกันว่าสังคมกำลังจะก้าวสู่สังคมนิยม ภารกิจของคนก็คือช่วยเร่งฟันเฟืองของสังคมให้ก้าวเข้าสู่ยุคคอมมิวนิสต์ อันเป็นสังคมที่ปราศจากการเอารัดเอาเปรียบ ค่าของคนจะได้รับการประกันให้รวดเร็วยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงมีการก่อตั้งพรรคการเมืองคอมมิวนิสต์ขึ้นในปี ค.ศ. 1922 เพื่อช่วงชิงอำนาจทางการเมืองและกำจัดปัญหาการทุจริตให้หมดไป

วาระกรรมชนชั้นกรรมาชีพของญี่ปุ่นถือกำเนิดขึ้น ณ จุดนี้ โดยกลุ่มการเมืองบางกลุ่มได้ผลิตวาระกรรมชนชั้นกรรมาชีพขึ้นโดยวัตถุประสงค์ทางการเมือง คือ ต้องการให้วาระกรรมสร้างความตื่นตัวทางชนชั้น เพื่อนำไปสู่การปลดปล่อยชนชั้นกรรมาชีพ โดยการโค่นล้มชนชั้นที่กดขี่ชนชั้นกรรมาชีพลง วาระกรรมชนชั้นกรรมาชีพมีอิทธิพลอย่างมหาศาลในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1921 - ค.ศ. 1934

วาระกรรมชนชั้นกรรมาชีพ เล่มแรกของญี่ปุ่น

คนส่วนใหญ่มีความเห็นพ้องต้องกันว่า ควรถือเอา นิตยสารชื่อ คนหวานพิช หรือ ผู้เพาะหวาน (Tanemakuhito หรือ The Sowers) ซึ่งจัดทำโดย โคมากิ โอมิ ไฉ ค.ศ. 1921 เป็นวาระกรรมชนชั้นกรรมาชีพเล่มแรกของญี่ปุ่น เพราะเป็นนิตยสารที่จัดทำโดยกลุ่มบุคคลที่มีจุดประสงค์ค่อนข้างแน่วแน่ มีเจตนารมณ์ในการต่อสู้เพื่อสังคมนิยมและยังเน้นหนักในประเด็น "สำนึกสากล" (International Consciousness) คือ มีความ

พยายามแสดงถึงความเป็นสากลของนิยายสาร โดยการเสนอให้เห็นทัศนะทางการเมืองของบุคคลสำคัญทั่วโลก ตั้งแต่ กอร์กี้ ไปจนถึง โรแมน ไรลิ่ง มีการวิพากษ์วิจารณ์และโน้มน้าวจิตใจผู้อ่านด้วย

ในขณะเดียวกัน บางกลุ่มก็มีความเห็นว่าวรรณกรรมเรื่อง ชาวเหมืองแร่ (Kofu) เขียนโดย มียาจิมะ สุเคโอ ในปี ค.ศ. 1916 นั้น ควรเป็นวรรณกรรมชนชั้นกรรมาชีพเล่มแรก เพราะเป็นงานประพันธ์ที่มีลักษณะใหม่ มีการกล่าวถึงผู้ใช้แรงงานและชีวิตอันมีดมนของพวกเขา แต่คนที่มีความเห็นนี้ไม่มากนัก ภายหลังจากวรรณกรรมประเภทนี้ได้รับการขนานนามว่า "วรรณกรรมกรรมกร"

นักเขียนวรรณกรรมชนชั้นกรรมาชีพและผลงาน

1. ทาคิจิ โทบายาชิ ได้เขียนวรรณกรรมชนชั้นกรรมาชีพเรื่องที่อยู่กันดีคือ เรือนรก หรือ เรือโรงงาน (Kanikosen หรือ The Factory Ship)
2. ฮายามา โยชิกิ เขียนเรื่อง หญิงขายตัว (Inbaifo) จดหมายบนถังซีเมนต์ (Somento Daru no Tegami หรือ The Letter Found in the Cement Barrel) และ ชีวิตชาวเรือ (Umini Ikuru Hitobito)
3. คุโรชิม่า เคนจิ เขียนเรื่อง เหรียญทองแดงสองชิ้น (Doka Ni Sen)
4. มาตาโค ฮิโรอิชิโระ เขียนเรื่อง ผู้โดยสารชั้นที่ 3 (Santo Senkyaku)
5. ซาดาบุระ คินโซ เขียนเรื่อง ความรู้สึกของหัวหน้าคนงาน (Kuri gashira no Hyojo)
6. อิโต โอนโซเกะ เขียนเรื่อง นกเค้าแมว (Fukuro) และ นกในคิงเกล (Uguisu)
7. ฮิรายาชิ โทโก เขียนเรื่อง ห้องอนาถา (Seryoshitsu nite) ผู้หญิงเช่นนี้ (Ko yo On' no) และ บททดลองชีวิต (Jinsei Jikken)
8. ฮายาชิ ฟุซาโอะ เขียนเรื่อง ผลแอปเปิ้ล (Ringo)
9. นาคาโน ชิเกฮารุ เขียนเรื่อง สายลมต้นฤดูใบไม้ผลิ (Harusaki no kage) และ เท็ตสึ (Tetsu no Hanashi)
10. ไคคุนากา ชูนาโอะ: เขียนเรื่อง เมืองอับแสง (Taiyo no Nai Machi)

ภาคผนวก ง

ประวัตินักเขียนวรรณกรรมญี่ปุ่น

ประวัตินักเขียนวรรณกรรมญี่ปุ่น*

1. ดาไซ โอซามุ (Dazai Osamu 1909 - 1948)

ดาไซ โอซามุ เกิดในปี ค.ศ. 1909 ที่เมืองอาโอบิ ทนเหนือของเกาะฮอนชู บิดาเป็นเจ้าของที่ดินรายใหญ่ที่มีฐานะมั่งคั่งมาก ดาไซนับถือศาสนาคริสต์ เขาได้ศึกษาวรรณคดี ฝรั่งเศส ที่มหาวิทยาลัยโตเกียว แต่เรียนไม่จบ ได้สมัครเป็นลูกศิษย์ของ อิโนุ เซ มาสุจิ (ผู้แต่ง เรื่อง ผนด่า) ทั้งยังได้เข้าร่วมกับการรณรงค์ฝ่ายซ้ายที่กำลังแพร่หลายมากในช่วงนั้น ด้วยเหตุผลที่ต้องการไล่บาปที่ตนเกิดมาในชนชั้นผู้ดี แต่เขาก็ปลื้มคนออกจากขบวนการในไม่นาน ต่อมาและหันไปจับงานเขียนด้วยความจริงจังกว่าเดิม

ดาไซ เป็นนักประพันธ์ที่ชอบต่อต้านสิ่งที่เป็นระบบ และชอบท้าทายจริยธรรมของญี่ปุ่น แต่ในขณะเดียวกัน เขาก็อยากให้องค์กรต่าง ๆ ยอมรับงานเขียนของเขา ดาไซ มีงานเขียนค่อนข้างมากก่อนสงครามก็จริงแต่งานที่ได้รับการกล่าวขวัญกันอย่างกว้างขวางทั้งในและนอกประเทศญี่ปุ่น ได้แก่

(1) The Setting Sun (ค.ศ. 1947) แปลเป็นภาษาไทยใช้ชื่อว่า อาทิตย์ลับฟ้า

(2) No Longer Human (ค.ศ. 1948)

ทั้งสอง เรื่องนี้ได้สะท้อนชีวิตและทัศนคติที่มีต่อชีวิตมนุษย์ การท้าทายจริยธรรมเก่า ๆ การตกต่ำของชีวิต เพราะความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่พังพินาศได้เป็นอย่างดี รวมทั้งสะท้อนถึงความตกต่ำหายนะของพฤติกรรมและชีวิตส่วนตัวของดาไซอีกด้วย

*แปลและเรียบเรียงจาก Modern Japanese Writers and the Nature of Literature. by Makoro Ueda. Standford: Standford University Press, 2=09. p.15-17.

ในปี ค.ศ. 1948 คาไซ ได้ฆ่าตัวตายอย่างสมความปรารถนา หลังจากที่ได้พยายามแล้วถึง 5 ครั้ง เขาเป็นนักประพันธ์ที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่ม Buraiha (Decadence) ซึ่งเป็นกลุ่มที่ชอบทำทนายองค์กรและจริยธรรมต่าง ๆ ของญี่ปุ่น อย่างไรก็ตาม งานเขียนของเขาได้รับการยอมรับ เมื่อมีการกล่าวถึงวรรณกรรมญี่ปุ่นสมัยใหม่ เพราะงานเขียนของเขาได้สะท้อนออกซึ่ง "วิญญานแห่งยุค" ตอนสงครามยุติใหม่ ๆ ได้ดี

2. ทาคิจิ โทบายาชิ (Takiji Kobayashi 1903 - 1933)

ทาคิจิ เกิดในครอบครัวชาวนายากจนแถบเมืองอะคิตะ เมื่อปี ค.ศ. 1903 ต่อมาครอบครัวประสบปัญหาหนี้สินต้องอพยพไปอยู่ที่ฮอกไกโด ทาคิจิมีโอกาสเข้าโรงเรียนมัธยมพาณิชย์แห่งเมืองโอตารุ ด้วยความช่วยเหลือของลุงซึ่งเป็นเจ้าของร้านทำขนมปัง ที่เมืองนั้น

ทาคิจิเจริญเติบโตขึ้นมาท่ามกลางบรรยากาศการเมืองที่ตึงเครียด เพราะสงครามโลกครั้งที่ 1 ผลของสงครามทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อในญี่ปุ่น คนงานโรงงานต่าง ๆ นัดหยุดงานเพื่อเรียกร้องค่าแรงเพิ่ม มีการเดินขบวนประท้วงเรื่องข้าวแพง มีการจัดตั้งสหพันธ์แรงงานแห่งชาติของญี่ปุ่น ระหว่างที่ทาคิจิเรียนอยู่ในโรงเรียนมัธยมพาณิชย์นั้น มีการตั้งศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น (All Japan Students Association) ตั้งพรรคคอมมิวนิสต์ญี่ปุ่นและตั้งองค์การเยาวชนพันธมิตรของคอมมิวนิสต์ญี่ปุ่น รัฐบาลญี่ปุ่นได้ทำการกวาดล้างหลายต่อหลายครั้ง

หลังจากจบการศึกษาจากโรงเรียนพาณิชย์ เขาได้เข้าทำงานที่ธนาคารฮอกไกโด โคโลเนียล สาขาเมืองโอตารุ ได้ร่วมมือกับเพื่อนออกนิตยสารชื่อ Carte ทาคิจิได้เขียนเรื่องสั้นลงนิตยสารนี้หลายเรื่อง จะได้ติดต่อส่งงานเขียนให้นักเขียนมีชื่อ เช่น นาโอยา ชิเกะ วิจารณ์อยู่เสมอ

งานเขียนของทาคิจิ เริ่มมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก เมื่อเขาได้เขียนเรื่องสั้น 15 มีนาคม 1928 ลงตีพิมพ์ในนิตยสาร Senki (ธงรบ) ซึ่งเรื่องสั้นนี้บรรยายถึงกิจกรรมของนักต่อสู้ทางการเมืองและการที่ผู้นำของขบวนการถูกจับไปทรมาน เขาเริ่มมีชื่อพร้อม ๆ กับ ถูกเพ่งเล็งจากทางการด้วย

งานของทาคิจิมิมีลักษณะเฉพาะ เรียบง่าย ใช้ประโยคสั้น ห้วน เห็นภาพชัด เป็นรูปธรรม ไม่มีพระเอก เนื้อหาของเรื่อง เข้มข้นอย่างสมจริงสมจัง มุ่งสะท้อนชีวิตอันทุกข์ยากของผู้คน ทาคำตอบและการแก้ไขความทุกข์ยากนั้น ๆ ไว้ด้วย

ทาคิจิมิถูกจับเข้าคุกหลายครั้ง เพราะทำงานอยู่ฝ่ายตรงข้ามกับรัฐบาล ในที่สุด เขาได้เสียชีวิตจากการถูกซ้อมและทรมานของตำรวจ เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 1933 ขณะที่เขาอายุได้เพียง 30 ปี ปัจจุบันงานเขียนของเขาได้รับการยอมรับ มีการแปลเป็นภาษาอังกฤษ และใช้ศึกษาในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ของญี่ปุ่น งานเขียนที่มีชื่อเสียงของเขามิดังนี้

- 1) The Factory Ship (ค.ศ.1929) แปลเป็นภาษาไทยใช้ชื่อว่า เรือนนรก หรือ เรือโรงงาน
- 2) The Absentee Landlord (ค.ศ. 1929)

3. เท็ตสึโกะ คุโรยานางิ (Tetsuko Koroyanagi)

เกิดที่กรุงโตเกียว อาชีพนักแสดง เป็นโปรดิวเซอร์ร้องเพลงในมหาวิทยาลัยดนตรีโทโย (ปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยดนตรีโตเกียว) เล่นละครโทรทัศน์สำหรับเด็กของเอ็นเอชเค (สมัยที่รุ่นแรก เพราะเคยคิดอยากเป็นแม่ที่เล่นนิทานเก่ง) ศึกษาละครเวทีในญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา, เล่นละครเวที และการแสดงประเภท "วันแมนโชว์" ได้รับรางวัลผู้แสดงหญิงยอดเยี่ยมของสมาคมนักประพันธ์บทโทรทัศน์และวิทยุ รางวัลรายการโทรทัศน์ยอดเยี่ยม มีรายการโทรทัศน์ซึ่งจัดมา 10 ปีแล้ว ชื่อ "ห้องของเท็ตสึโกะ" ได้รับเลือกเป็นดาราโทรทัศน์ยอดเยี่ยม 4 ปีติดต่อกัน ปัจจุบัน ได้รับแต่งตั้งจากองค์การยูนิเซฟแห่งประเทศไทยให้เป็นทูตพิเศษของยูนิเซฟ เคยเดินทางมาประเทศไทย และมีกำหนดจะมาเยือนประเทศไทยอีก ขณะนี้ยังเขียนหนังสือโดยใช้ชื่อจริง คือ คุโรยานางิ เท็ตสึโกะ

4. นักซึเมะ โซเซกิ (Natsume Soseki 1867 - 1916)

นักซึเมะ โซเซกิ เกิดในปี ค.ศ. 1867 ที่กรุงโตเกียว สำเร็จการศึกษาจากแผนกวรรณคดีอังกฤษ มหาวิทยาลัยโตเกียว เทโอโคกแล้ว เขาไปเป็นครูบ้านนอกในชิโกกุหนึ่งปีต่อมา เขาย้ายมาสอนที่โรงเรียนมัธยมในกิชู

ในปี ค.ศ. 1990 เขาเดินทางไปศึกษาต่อที่ประเทศอังกฤษ ด้วยทุนวิจัยของรัฐบาล และอยู่ที่นั่นจนถึงปี ค.ศ. 1993 ช่วงระหว่างอยู่ต่างประเทศ โรคประสาทในตัวเขาดูความกำร กำเรบซึ่ง เป็นเหตุให้เขาทุกข์กังวลมาตลอดชีวิตนับแต่นั้น เมื่อกลับมาญี่ปุ่น เขาได้สอนวรรณคดี อังกฤษอยู่ที่มหาวิทยาลัยโตเกียวระยะหนึ่ง ในที่สุดเขาได้ลาออกมาทำงานกับหนังสือพิมพ์อาซาฮี ในขณะที่เดียวกันก็ได้ลาออกมาทำงานกับหนังสือพิมพ์อาซาฮี ในขณะที่เดียวกันก็ได้ทุ่ม เทเวลาให้กับการเขียนนวนิยายมากขึ้น

นักซีเมะ โซเซกิ ได้ให้ความสนใจนวนิยายตะวันตก ทว่าลัทธิธรรมชาตินิยม (Naturalism) ที่กำเนิดในฝรั่งเศสนั้น มีอิทธิพลต่องานเขียนของเขาน้อยมาก เขาไม่เชื่อว่า นวนิยายที่ดีจะต้องเขียนจากความทุกข์ยากและความต่ำต้อยของมนุษย์ เขาคิดว่า สิ่งที่จะทำให้สมัยใหม่ยังคงามมีชีวิตชีวา ก็คือ การค้นพบคุณค่าแห่งมนุษยชาติและความงามที่มีสืบต่อกันมา ดังนั้น เขาจึงสนใจในความสมบูรณ์ของแนวการเขียนและเค้าโครง เรื่องของนวนิยายมากกว่า

งานเขียนชิ้นสำคัญของเขาได้แก่

- 1) I am a Cat (ค.ศ. 1905) แปลเป็นภาษาไทยใช้ชื่อว่า ฉันเป็นแมวตัวหนึ่ง
- 2) Botchan (ค.ศ. 1906) แปลเป็นภาษาไทยใช้ชื่อว่า โบ้ทจัง
- 3) Ten Nights' Dreams (ค.ศ. 1908) แปลเป็นภาษาไทยใช้ชื่อว่า ฝันสิบคืน
- 4) Grass on the Wayside (ค.ศ. 1915)
- 5) The Gate (ค.ศ. 1910)
- 6) And Then (ค.ศ. 1909)
- 7) The Wayfarer (ค.ศ. (ค.ศ. 1913)
- 8) Kokoro (ค.ศ. 1914)
- 9) Light and Shade (ค.ศ. 1916) เป็นนวนิยาย เรื่องสุดท้ายที่เขียนค้างไว้

ไม่จบเรื่อง นักซีเมะ โซเซกิ ถึงแก่กรรมในปี ค.ศ. 1916

5. มัดซีโอะ บาชโอะ (Matsuo Basho 1644 - 1694)

บาชโอะเกิดเมื่อ ค.ศ. 1644 ณ เมืองอิงะ บิดาเป็นชาмуไรของขุนนางตระกูลอุเอโนะ เนื่องจากบิดาเป็นชาмуไรใกล้ซิดโคเมียว ตลอดชีวิตของบาชโอะจึงเติบโตอยู่ท่ามกลางพวกขุนนาง ขุนศึก ได้รู้ได้เห็นการกดขี่เบียดเบียนที่คนเหล่านั้นกระทำต่อชาวนาตลอดระยะเวลาสี่ปีเต็มที่ใช้ชีวิตเป็นชาмуไรอยู่ในปราสาทอุเอโนะนั้น

ในช่วงที่บาชโอะใช้ชีวิตอยู่ในปราสาทอุเอโนะนี้ บาชโอะมีความคิดอยู่ตลอดเวลาที่จะหนีจากชีวิตชาмуไรออกไปใช้ชีวิตอิสระ ในยามที่ความคิดอ่านวุ่นวายสับสน เขามักจะหันไปหากรีนิพอน์ จนในที่สุดเมื่อถึง ค.ศ. 1664 ซึ่งเป็นเวลาที่บาชโอะมีอายุได้สี่สิบปีเต็ม เขาก็อำลาจากปราสาทอุเอโนะ ทั้งคาบรอนแรมไปยัง เมืองเกียวโต อาศัยรับจ้างทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ เลี้ยงชีพและเอาเวลาส่วนหนึ่งไปศึกษากวีนิพอน์กับอาจารย์สอนแต่งบทกวีในเมืองเกียวโตนั้น บาชโอะมีความชำนาญในการแต่งไฮกุเป็นพิเศษ ไฮกุเป็นกวีนิพอน์ที่ได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดแบบเซน

พอหันมาเขียนไฮกุในแนวเซน ช่วงนี้เองที่บาชโอะตระหนักว่า ไฮกุนั้นควรเป็นงานที่ลุ่มลึกเกี่ยวข้องกับ **ซามิ** ซึ่งหมายถึง ความงดงามของธรรมชาติและจิตใจมนุษย์

เมื่อบาชโอะอายุย่างเข้า 41 นั้น เขาเริ่มออกเดินทางไปยังเมืองเอโดะ อิกาวะโนะ ในจังหวัดมิเอะ อันเป็นบ้านเกิดและเขียนไฮกุบันทึกการเดินทาง "โอคุโนะ โขโซมิชิ" ออกเผยแพร่เมื่ออายุ 46 งานชิ้นนี้เป็นบันทึกความทรงจำช่วงการเดินทาง จากเมืองเอโดะไปยังโทไฮกุทางตอนเหนือ แล้ววกลงไปยังเมืองนิกาคะ จากนั้นต่อลงไปยังเมืองโอซากะในจังหวัดกิฟุ ใกล้กับภูเขไฟฟูจิ ในการเดินทางเที่ยวนี้บาชโอะใช้เวลาทั้งหมดถึง 5 เดือน

ขณะที่มีอายุได้ 51 บาชโอะได้เดินทางไปยังเมืองคันไซ ทางตะวันตกของประเทศ และในวันที่ 12 ตุลาคม 1694 บาชโอะก็ถึงแก่กรรมที่บ้านของนิซาอิมอง ฮานายา ผู้เป็นลูกศิษย์ก่อนหน้า ที่บาชโอะจะถึงแก่กรรมนั้น บาชโอะได้เขียนไฮกุชิ้นสุดท้ายในวันที่ 8 ตุลาคม

ศพของบาชโอะถูกนำไปฝังไว้ที่วัดคิซุ ในเมืองโอทสุ จังหวัดชิกะ ทางตะวันตกใกล้เมืองเกียวโต บริเวณที่ฝังศพนั้น เป็นสถานที่ ๆ บาชโอะรักมาก และปรารถนาไว้ก่อนจะถึงแก่กรรมว่าจะขอให้สถานที่นี้เป็นหลุมฝังศพ

6. มิโยโกะ มัตสึทานิ (Miyoko Matsutani 1924 - ปัจจุบัน)

เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2469 ที่กรุงโตเกียว บิดาเป็นทนายความ และเคยเป็นผู้แทนราษฎร มิโยโกะ เรียนจบชั้นมัธยมจากโรงเรียนมัธยมปลายโทโย เธออพยพหนีสงครามโลกครั้งที่สอง ไปอยู่ที่จังหวัดนางาโน ในปี พ.ศ. 2488 และเริ่มเขียนเรื่องสั้นระหว่างนั้น

เธอกลับมาอยู่โตเกียวอีกครั้งในปี พ.ศ. 2491 และเข้าทำงานธนาคาร มีผลงานพิมพ์รวมเล่มครั้งแรกในปี พ.ศ. 2494 หนังสือเรื่อง "เด็กที่กลายเป็นหอย" ได้รับรางวัลนักเขียนใหม่ยอดเยี่ยม จากสมาคมผู้ประพันธ์วรรณกรรมเยาวชน ผลงานของมิโยโกะ มัตสึทานิ ได้รับรางวัลเด่น ๆ หลายเรื่องด้วยกัน อาทิ "ทาโรลูกมังกร" ได้รับรางวัลแอนเดอร์เสนนานาชาติ ในปี พ.ศ. 2505 "เก้าอี้กับเด็กหญิงอึตะ" ได้รับรางวัลเดียวกันในปี พ.ศ. 2522 และเรื่องสำหรับเด็กชุด "โมโมจัง" ได้รับรางวัลโนมา ปัจจุบัน มิโยโกะ มัตสึทานิ ยังคงเขียนวรรณกรรมสำหรับเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ

7. ยาสึนาริ คาวาบาคะ (Yasunari Kawabata 1899 - 1972)

ยาสึนาริ คาวาบาคะ เกิดในปี ค.ศ. 1899 ที่เมืองโอซาก้า พ่อเป็นนายแพทย์ แต่ได้ถึงแก่กรรมขณะที่เขามีอายุเพียง 2 ขวบ ในปีถัดมาแม่ของเขาก็ตกใจพาพ่อไปอีกคน คาวาบาคะ จึงกลายเป็น เด็กกำพร้าทั้งพ่อและแม่ขณะที่มีอายุเพียง 3 ขวบ บู่และย่าได้เลี้ยงดูเขา ต่อมาจนตายจากไป คาวาบาคะต้องถูกทอดทิ้ง โดดเดี่ยวอยู่เพียงผู้เดียว แต่โชคยังดีที่มีลุงอยู่อีกคน เขาจึงย้ายไปอาศัยอยู่กับลุง

คาวาบาคะเคยฝันจะเป็นจิตรกร ส่วนงานด้านวรรณกรรมเขาสนใจมาตั้งแต่เด็กสมัยอยู่ชั้นมัธยม เขาเคยส่งผลงานไปลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเล็ก ๆ ฉบับหนึ่ง ภายหลังสำเร็จการศึกษาจากแผนกวิชาวรรณกรรมญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยโตเกียวอิมพีเรียล เมื่อปี ค.ศ. 1924 คาวาบาคะได้ยืมคอปี้บทกวีมาโดยตลอด แนวการเขียนนวนิยายของเขาเป็นแบบสมจริงตามธรรมชาติ (naturalism) แทนที่จะเป็นแบบประทับใจ (impressionism) อย่างนวนิยายทั่วไปของญี่ปุ่น งานของเขาค่อนข้างละเอียดอ่อน และสงบเสงี่ยม ไม่ดูหมิ่นภูมิปัญญาของผู้่านวนิยาย เรื่องแรกที่ประสบความสำเร็จคือเรื่อง นางระบำแห่งอิซึ (The Izu Dancer) แต่งขึ้นในปี ค.ศ. 1926 เป็นเรื่องของสาวน้อยนางระบำซึ่งเด็กหนุ่มได้ไปพบขณะที่เดินทางไปท่องเที่ยวที่แหลมอิซึในช่วงปิดภาคเรียน และได้แอบหลงรัก

นอกจากงานเขียนนวนิยายแล้ว คาวาบาตะยังเป็นนักวิจารณ์วรรณกรรมที่มีชื่อเสียงอีกด้วยในปี ค.ศ. 1948 เขาได้รับแต่งตั้งเป็นประธาน "ศูนย์สโมสร เพนแห่งญี่ปุ่น" และได้ดำรงตำแหน่งนี้อยู่ถึง 18 ปี สำหรับผลงานด้านวรรณกรรมของคาวาบาตะที่มีชื่อเสียงมีดังนี้

- 1) Snow Country (ค.ศ. 1935) ถือเป็นวรรณกรรมชิ้นเอกของคาวาบาตะ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดี และได้รับรางวัลโนเบล สาขาวรรณกรรมในปี ค.ศ. 1968 ได้แปลเป็นภาษาไทยมาแล้ว 2 ส่วนวนใช้ชื่อว่า เหมันตคาม และ เมืองหิมะ
- 2) Thousand Cranes (ค.ศ. 1949) แปลเป็นภาษาไทยใช้ชื่อว่า กระเรียนพันตัว
- 3) The Izu Dancer (ค.ศ. 1926) แปลเป็นภาษาไทยแล้ว 3 ส่วนวน ใช้ชื่อว่า นางระบำจากเมืองอิซึ นางระบำแห่งเมืองอิซึ และ ระบำเร่
- 4) Sound of the Mountain (ค.ศ. 1949) แปลเป็นภาษาไทยใช้ชื่อว่า เสียงแห่งขุนเขา
- 5) House of the Sleeping Beauties and Other Stories (ค.ศ. 1970) แปลเป็นภาษาไทยแล้วหลายส่วนวน ใช้ชื่อต่าง ๆ กัน คือ บ้านลักหลับ ค้นหา และ วิมานม่ายา
- 6) The Lake (ค.ศ. 1974) แปลเป็นภาษาไทยใช้ชื่อว่า ทะเลสาบ
- 7) The Death Mask แปลเป็นภาษาไทยใช้ชื่อว่า ใบหน้ากากคนตาย
- 8) Master of Ko (ค.ศ. 1973)
- 9) Beauty and Sadness (ค.ศ. 1975)
- 10) Japan, the Beautiful a Myself (ค.ศ. 1968)
- 11) Suigetsu (ค.ศ. 1953) แปลเป็นภาษาไทยใช้ชื่อว่า จันทร์เหนือน้ำ

ในวันที่ 16 เมษายน ค.ศ. 1972 ยาสึนาริ คาวาบาตะซึ่งมีอายุได้ 73 ปี ได้สิ้นชีวิตลงโดยทำอัตวินิบาตกรรมด้วยการกินยานอนหลับผสม เหล้าแล้วเปิดแก๊สทิ้งไว้ การตายด้วยวิธีดังกล่าวของเขาทำให้ผู้ที่ชื่นชมผลงานของเขาทั้งในญี่ปุ่นและต่างประเทศพากันตกใจและวิพากษ์วิจารณ์กันไปต่าง ๆ นานา

8. ยูคิโอะ มิชิม่า (Yukio Mishima 1925 - 1970)

ยูคิโอะ มิชิม่า เกิดในปี ค.ศ. 1925 ที่กรุงโตเกียว ในครอบครัวเชื้อสายชาบูไร ที่มีฐานะค่อนข้างดี มีนามจริงว่า คิมิตาเกะ ฮิราโอกะ (Kimitake Hiraoka) เขาเรียนจบชั้นประถมและชั้นมัธยมที่โรงเรียนกะกุชิวังและศึกษาต่อที่คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยโตเกียว อิมพีเรียลจนสำเร็จการศึกษา

งานเขียนเรื่องแรกของเขาลงพิมพ์ในวารสารของโรงเรียนเมื่อเขาอายุเพียง 13 ปี โดยมีครูเป็นผู้สนับสนุนและตั้งนามปากกาให้ว่า ยูคิโอะ มิชิม่า เขาเขียนเรื่องสั้นลงพิมพ์อีกหลายเรื่อง และได้รวมพิมพ์หนังสือรวมเรื่องสั้นชุดแรกของเขา โดยใช้ชื่อหนังสือตามชื่อเรื่องสั้นเรื่องแรกว่า Hanazakari no Mori (The Forest in Full Bloom)

มิชิม่าได้มีโอกาสรู้จักกับ ยาสึนาริ คาวาบาระ (Yasunari Kawabata) ซึ่งเป็นนักเขียนที่ประสบความสำเร็จแล้วในขณะนั้น ภายหลังกาวาบาระก็สนับสนุนมิชิม่าเรื่อยมา ทำให้มิชิม่าเพียรพยายามที่จะผลิตงานเขียนมากขึ้น เขาเริ่มเอาจริง เอาจังกับงานเขียนในช่วงที่ประเทศญี่ปุ่นกำลังมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมภายหลังการพ่ายแพ้จากสงครามโลก ครั้งที่ 2 ดังนั้นงานเขียนส่วนใหญ่ของเขาคงจะเน้นหนักไปในเรื่องความขัดแย้งระหว่างสิ่งเก่ากับสิ่งใหม่ และเสนอทางออกโดยการฆ่าตัวตายแบบที่ชาวญี่ปุ่นเรียกว่า ฮาราคิรี (Seppuka)

มิชิม่าประสบความสำเร็จในงานเขียนนวนิยายกึ่งอัตชีวประวัติ เรื่อง คำสารภาพของหน้ากาก (Confession of a Mask) เขาแต่งขึ้นในปี ค.ศ. 1949 ขณะอายุได้ 24 ปี เนื้อเรื่องกล่าวถึงความพยายามของชายหนุ่มที่จะวิเคราะห์สมรรถภาพทางเพศของตัวเอง งานเขียนชิ้นนี้ ถือเป็นงานที่สำคัญที่ค้นหาแนวทางชีวิตและแนวทางวรรณกรรมของเขา นับเป็นจุดแจดอกสำคัญที่นำไปสู่วรรณกรรมชิ้นอื่น ๆ ของเขา

งานเขียนของมิชิม่ามีทั้งหมด 257 เรื่อง เป็นนวนิยาย 15 เรื่อง บทละคร 33 เรื่อง เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเดินทาง 2 เรื่อง นอกนั้นเป็นประเภทเรื่องสั้น บทความและอื่น ๆ งานเขียนของมิชิม่าที่เป็นที่รู้จักกันดีมีดังนี้

- 1) The Temple of the Golden Pavilion (ค.ศ. 1956)
- 2) The Sound of Waves (ค.ศ. 1954) แปลเป็นภาษาไทยแล้ว 2 ส่วน
ใช้ชื่อว่า เสียงคลื่น และ เสียงคลื่นที่รื่นรมย์ใจ
- 3) Forbidden Colors (ค.ศ. 1951)
- 4) The Sailor Who Fell From Grace with the Sea (ค.ศ. 1963)
แปลเป็นภาษาไทยใช้ชื่อว่า คินดั่ง
- 5) The Thirst for Love (ค.ศ. 1950)
- 6) Five Modern Noh Plays (ค.ศ. 1957)
- 7) After the Banquet (ค.ศ. 1960)
- 8) Patriotism (ค.ศ. 1960) แปลเป็นภาษาไทยแล้ว 2 ส่วน ใช้ชื่อว่า
รักด้วยเลือด หรือ เลือดรักชาติ
- 9) The Sea of Fertility (ค.ศ. 1970) เป็นงานเขียนชิ้นสุดท้าย นวนิยาย
ชุดนี้ประกอบด้วยเรื่อง Spring Snow, Runaway Horses, The Temple
of Dawn และ The Decay of the Angel

งานเขียนของมิซึมาที่ได้รางวัลวรรณกรรมดีเด่น ได้แก่
 - 1) รางวัล Shinchosha Literary Prize - เรื่อง The Sound of
Waves (ค.ศ. 1954)
 - 2) รางวัล Yomiuri Literary Prize - เรื่อง The Temple of Golden
Pavilion (ค.ศ. 1956)
 - 3) รางวัล The Mainichi Art Prize - เรื่อง Silk and Insight
(ค.ศ. 1965)

ในวันที่ 25 พฤศจิกายน ค.ศ. 1970 มิซึมาซึ่งมีอายุได้ 45 ปี และประสบความสำเร็จ
อย่างสูงสุดแห่งอาชีพนักเขียนได้ฆ่าตัวตายด้วยการฮาราคิรี ซึ่งการฆ่าตัวตายนี้เป็นความปรารถนา
สูงสุดในชีวิตของเขาที่จะตายเพื่อประเทศญี่ปุ่น ด้วยสายเลือดชาวมุโรโที่มีอยู่อย่างเข้มข้นทั้งร่างกาย
และจิตใจของเขานั้นเอง

๑. ริวโนะสุเกะ อากุตะงาวา (Ryunosuke Akutagawa 1892 - 1927)

ริวโนะสุเกะ อากุตะงาวา เกิดในปี ค.ศ. 1892 ที่กรุงโตเกียว จบการศึกษาจาก แผนกวรรณคดีอังกฤษ มหาวิทยาลัยโตเกียว เขามีผลการเรียนดีมาก คือได้ที่ 2 ในจำนวน ทั้งหมด 20 คน หลังจากนั้น เขาได้ไปเป็นครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนที่เกี่ยวกับทหาร เรือ อยู่ชั่วระยะหนึ่ง แล้วจึง เข้าประจำที่หนังสือพิมพ์โมนิชิ และเริ่มค่นงาน เขียนอย่างจริงจัง

ผลงานชิ้นแรกที่สร้างชื่อเสียงคือเรื่อง จุมุก (Hana) ผลงานชิ้นนี้ถือเป็นก้าวแรก ที่นำไปสู่การมีอาชีพในการเขียนหนังสือของอากุตะงาวา

กล่าวกันว่าภาษาของอากุตะงาวาที่ใช้เขียนสละสลวย สง่างาม และคลาสสิก เป็นนักเขียนเรื่องสั้นชั้นเยี่ยมยอดที่สุด ไม่ว่าจะเป็นในด้านการใช้ถ้อยคำสำนวน โครงสร้าง ตลอดจนการวางโครงเรื่องทุกแง่มุม ยิ่งไปกว่านั้น อากุตะงาวายังได้รับอิทธิพลจากกวี นักประพันธ์ นักแต่งบทละคร และนักคิดในสมัยปลายศตวรรษที่ 19 เช่น C.P. Baudelaire, P. Merimee, A. Strindberg, R. Browning, Anatole France, W.B. Yeats และ H.L. Bergson เป็นต้น นอกจากนี้สภาพแวดล้อมทางครอบครัว ทำให้เขาได้อ่าน และคุ้นเคยกับเรื่องจีนโบราณเช่นเรื่อง ไซอิ๋ว และ ซ้องกั๋ง มาตั้งแต่เด็ก ๆ และเขายัง นิยมอ่าน เรื่องคลาสสิกของญี่ปุ่นด้วย เหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่องานเขียนของอากุตะงาวาทั้งสิ้น

ผลงานดีเด่นของอากุตะงาวา มีดังนี้

- 1) Rashomon (ค.ศ. 1915) แปลเป็นภาษาไทยใช้ชื่อว่า ราโชมอนหรือประตูผี
- 2) The Nose (ค.ศ. 1916)
- 3) Kappa (ค.ศ. 1927) แปลเป็นภาษาไทยใช้ชื่อว่า ขัปปะ
- 4) In a Grove แปลเป็นภาษาไทยใช้ชื่อว่า ในป่าละเมาะ
- 5) The Spider' Thread แปลเป็นภาษาไทยใช้ชื่อว่า ใยแมลงมุม
- 6) Aki (ค.ศ. 1920) แปลเป็นภาษาไทยใช้ชื่อว่า ใบไม้ร่วง

และในปี ค.ศ. 1927 อากุตะงาวาก็ได้สั้นชีวิตลงด้วยน้ำมือตนเอง ด้วยการดื่มยาพิษ สาเหตุเพราะเกิด "ความรู้สึกหวาดหวั่นกังวลในอนาคต" ของตนเอง ในช่วงชีวิตอันสั้นเพียง 35 ปี เขาใช้ชีวิตในการเขียนหนังสือเพียง 10 ปีเท่านั้น

ภายหลังที่รวโนะสุเกะ อาคุตะงาวา สิ้นชีวิตไปแล้ว ในปี ค.ศ. 1934 อิโรชิ คิคุจิ (1888 - 1948) นักประพันธ์เพื่อนรักของเขาก็ได้ตั้งรางวัลอาคุตะงาวา สำหรับนักประพันธ์หน้าใหม่ ซึ่งรางวัลนี้จะ เป็นเสมือนใบเบิกทางเข้าสู่การเป็นนักประพันธ์ในวงวรรณกรรมของญี่ปุ่นต่อไป

10. โอเอะ เคนซาบุโร (Oe Kenzaburo 1935 - ปัจจุบัน)

โอเอะ เคนซาบุโร เกิดที่หมู่บ้านโอเซะในชิโกกุทางตะวันตกของญี่ปุ่น เมื่อ ค.ศ. 1935 เขาเริ่มงานเขียนมาตั้งแต่ยังเป็นนักศึกษา งานชิ้นแรก ๆ เริ่มตีพิมพ์เมื่อ ค.ศ. 1957 นวนิยายขนาดสั้นของเขาชื่อ The Catch ได้รับรางวัลอาคุตะงาวา เมื่อ ค.ศ. 1958 ซึ่งเป็นปีที่นวนิยายเรื่องแรกของเขาคือ Pluck the Flowers, Gun the Kids ได้รับการตีพิมพ์ นวนิยายเรื่อง Our Age ที่พิมพ์ในปีถัดไปได้รับการวิจารณ์อย่างหนักว่าเป็นการมองโลกในแง่ร้ายในยุคที่ควรจะแสดงถึงประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นยุคปัจจุบันที่สดใส ค.ศ. 1960 เขาเดินทางไปยังกึ่งในฐานะตัวแทนของกลุ่มนักเขียนหนุ่มของญี่ปุ่นและได้พบเมาเซตงด้วย

ค.ศ. 1961 โอเอะเดินทางไปรัสเซียและยุโรปตะวันตก เขาเขียนความเรียงเกี่ยวกับวัยรุ่นของโลกตะวันตกไว้หลายเรื่อง นวนิยายอีก 2 เรื่องของเขาตีพิมพ์ในปีติด ๆ กัน คือ 1962 และ 1963 รวมทั้งหนังสืออีกเล่มหนึ่งด้วย

นวนิยายเรื่อง A Personal Matter ที่ตีพิมพ์เมื่อปี 1964 ได้รับรางวัลฮินโซซา สาขาวรรณคดี ผลงานล่าสุดของเขาชื่อ Football in the First Year of Mannen ได้รับรางวัลทานิซากิ เมื่อ ค.ศ. 1967

โอเอะ พำนักอยู่ที่โตเกียวกับภรรยาและบุตร 2 คน

ภาคผนวก จ

วรรณกรรมแปลที่ได้รับรางวัลทางด้านวรรณกรรม

วรรณกรรมแปลที่ได้รับรางวัลทางด้านวรรณกรรม

ลำดับที่	เรื่อง	ได้รับรางวัล
(4)*	เมืองหิมะ (Snow Country)	Noble Prize สาขาวรรณกรรม
(9)	คนสองโลก (A Personal Matter)	Shincho Prize
(27)	แก้อีกกับเด็กหญิงอิดะ (Futari No Iida)	Anderson
(29)	โมโมจัง (Chiisai Momo-Chan)	Noma Literary Prize
(46)	ฝนดำ (Black Rain)	Noma Literary Prize

*ลำดับที่จากบรรณนิทัศน์ของวรรณกรรมแปลในภาคผนวก ข

ภาคผนวก ฉ

การคุ้มครองลิขสิทธิ์

การคุ้มครองลิขสิทธิ์

ความหมายของคำว่า "ลิขสิทธิ์" (Copyright) ก็คือ "สิทธิของผู้สร้างสรรค์" (Author's Right) ซึ่งเป็นความหมายที่นิยมและเข้าใจกันโดยทั่วไป ที่จริงแล้ว ลิขสิทธิ์ หมายถึง สิทธิพิเศษ (Exclusive Right) ที่กฎหมายรับรองให้ผู้สร้างสรรค์เป็นเจ้าของงานที่ตนได้สร้างสรรค์ขึ้นด้วยตนเอง ดังที่พระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม พุทธศักราช 2474 ได้บัญญัติจำกัดความไว้ในมาตรา 4 ว่า

"ลิขสิทธิ์" หมายความว่า สิทธิอันมีแต่ผู้เดียวที่จะทำขึ้นหรือทำซ้ำซึ่งวรรณกรรมหรือศิลปกรรมหรือส่วนสำคัญแห่งวรรณกรรมหรือศิลปกรรมนั้น ๆ ไม่ว่าจะทำเป็นรูปร่างอย่างไร และทั้งหมายความถึงสิทธิในการนำออกเล่นแสดงต่อประชาชนด้วย ถ้าเป็นปาฐกถา หมายถึง สิทธิในการนำออกกล่าวแสดง หรือถ้าวรรณกรรมหรือศิลปกรรมนั้นยังมีได้โฆษณาไว้ สิทธินี้หมายถึง สิทธินำออกโฆษณาด้วย (กรมศิลปากร, กองวรรณคดี และประวัติศาสตร์ 2524 ก: 1,3)

ลิขสิทธิ์ ถือเป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่งตามความหมายในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 99 คือ เป็นทรัพย์สินประเภทที่เป็นวัตถุไม่มีรูปร่าง เป็นนามธรรม และถือเป็นสิทธิในทางนิเสธ คือ สิทธิที่จะห้ามมิให้บุคคลอื่นทำขึ้นหรือทำซ้ำซึ่งวรรณกรรมหรือศิลปกรรม

ส่วนการคุ้มครองลิขสิทธิ์ ก็คือ การให้ความคุ้มครองป้องกันผลประโยชน์ซึ่งบุคคลจะพึงได้รับจากผลงาน อันเกิดจากความนึกคิดของเขา โดยการบัญญัติกฎหมายที่มุ่งหมายให้คนทั่วไปเคารพในสิทธิของผู้อื่น เพื่อผดุงรักษาผลประโยชน์ของผู้ประพันธ์เจ้าของงาน ซึ่งเท่ากับเป็นการส่งเสริมให้มีการริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ ขึ้น กฎหมายนี้เรียกว่า กฎหมายลิขสิทธิ์ (ไชยยศ เหมะรัชตะ 2521: 60-61)

สำหรับในประเทศไทยนั้น ก่อนที่จะมีกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ ก็ได้มีประกาศของทอพระสมุดวชิรญาณ ในปี พ.ศ. 2437 ประกาศห้ามไว้ว่า "...ตั้งแต่นี้ต่อไปห้ามผู้ใดไม่ให้เอาเรื่องความต่าง ๆ ที่ได้ลงพิมพ์ในหนังสือวชิรญาณพิเศษแล้วแต่ปีก่อน ๆ และปีนี้ทั้งปีต่อไปพิมพ์เป็นหนังสือเล่ม หรือหนังสืออย่างหนึ่งอย่างใด นอกจากที่ขออนุญาตต่อกรมสัมปาทิกสภาได้แล้วนั้น เป็นอันขาด" ประกาศฉบับนี้ถือเป็นหลักการคุ้มครองลิขสิทธิ์เบื้องต้น และมีข้อนำสั่ง เสด

ว่าให้ความคุ้มครองแก่หนังสือวิเศษเท่านั้น ห้ามผลถึงหนังสืออื่น ๆ ไม่ (กรมศิลปากร, กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ 2524 ข: 2-5)

ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีผู้ใช้สติปัญญาความรู้ ความสามารถแต่งหนังสือขึ้น เพื่อพิมพ์จำหน่ายให้ได้รับประโยชน์ ซึ่งหากหนังสือจำหน่ายได้มากก็มักจะมีผู้นำเอาหนังสือนั้นไปพิมพ์จำหน่ายโดยพลการ เป็นการกระทำที่เสียประโยชน์ของผู้แต่งหนังสือ จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติกรรมสิทธิ์ผู้แต่งหนังสือ ร.ศ. 120 (พ.ศ. 2448) ขึ้น เพื่อคุ้มครองและป้องกันผลประโยชน์ของผู้แต่งหนังสือโดยทั่วไป แต่ก็ให้มีการคุ้มครองเฉพาะแก่ผู้แต่งหนังสือเท่านั้น ไม่มีการคุ้มครองศิลปกรรมประเภทอื่นเหมือนกฎหมายในปัจจุบัน กฎหมายฉบับนี้มีหลักการพิเศษว่าผู้ที่จะมีกรรมสิทธิ์หนังสือจะต้องได้ขึ้นทะเบียนกรรมสิทธิ์ของตนไว้กับพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อน (ไชยยศ เหมะรัชตะ 2521: 61)

จากความไม่เหมาะสมบางประการของพระราชบัญญัติกรรมสิทธิ์ผู้แต่งหนังสือ ร.ศ. 120 ทำให้มีพระราชบัญญัติกรรมสิทธิ์ผู้แต่งหนังสือฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2457 ออกมาเพื่อขยายความคุ้มครองอันเป็นคุณประโยชน์ไปถึงบรรดาศาครุ ผู้แสดงปาฐกถา และผู้แต่งเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้สร้างงานอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ นอกจากนี้จะขยายการคุ้มครองไปแล้วยังกำหนดหลักเกณฑ์ในการจดทะเบียนว่าต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อหนังสือ วัน เดือน ปีที่พิมพ์ครั้งแรก ชื่อสำนักงานของผู้พิมพ์ ชื่อที่อยู่ของผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ และมีข้อยกเว้นงานที่ไม่รับจดทะเบียนและถือว่าไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ได้แก่ หนังสือที่เป็นเรื่องหยาบคาย หรือลบลู่ดูหมิ่นศาสนา หรือยุยงให้เกิดจลาจล และหนังสือที่กล่าวคำเท็จเพื่อประสังค์จะหลอกลวงให้ประชาชนหลงเชื่อต่าง ๆ

ต่อมา ปี พ.ศ. 2474 ได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม พ.ศ. 2474 ออกมา ทั้งนี้เนื่องจากพระราชบัญญัติกรรมสิทธิ์ผู้แต่งหนังสือฉบับเก่าทั้งของปี ร.ศ. 120 และ พ.ศ. 2457 มีเนื้อหาล้าสมัยและให้ความคุ้มครองเฉพาะงานวรรณกรรมเท่านั้น อายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ก็น้อยเกินไป ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกอนุสัญญาเบอร์นเพื่อการคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรมฉบับแก้ไข ณ กรุงเบอร์ลิน ปี ค.ศ. 1908 เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2474 จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้มีผลบังคับใช้เพื่อรองรับอนุสัญญาเบอร์นฯ ดังกล่าว (กรมศิลปากร, กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ 2524 ข: 6-7) พระราชบัญญัตินี้จึงได้ขยายการคุ้มครองไปถึงงานที่ทำขึ้น

ทุกชนิดในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ และแผนกศิลปะ อาทิเช่น สมุด หนังสือต่าง ๆ ปาฐกถา นาฏกรรม การแกะสลัก ภาพถ่าย ฯลฯ รวมทั้งได้ให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ของวรรณกรรมที่พิมพ์ขึ้นในต่างประเทศ (ซึ่งเป็นภาคีอนุสัญญาเบอร์นา) ตามกฎข้อบังคับให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ในด้านวรรณกรรมและศิลปกรรมระหว่างประเทศทั้งหมดที่เป็นภาคีสมาชิกด้วย ผลของข้อบังคับนี้ทำให้บุคคลของชาติที่เป็นภาคีสมาชิกที่จะฟ้องคนไทยฐานละเมิดลิขสิทธิ์ของเขาได้ จึงต้องมีการบัญญัติเรื่องลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม พ.ศ. 2474 ด้วย ดังปรากฏในบทบัญญัติมาตรา 28 หมวด 2 ของพระราชบัญญัติฯ นี้ว่า

1. วรรณกรรมหรือศิลปกรรมที่ได้โฆษณาในประเทศซึ่งเป็นสมาชิกแห่งสนธิบาลลิขสิทธิ์ให้ถือเสมือนหนึ่งว่าได้โฆษณาเป็นครั้งแรกในประเทศไทย
2. วรรณกรรมหรือศิลปกรรมซึ่งผู้ประพันธ์ในขณะที่ทำวรรณกรรมและศิลปกรรมนั้นเป็นคนในบังคับ หรือพลเมือง หรือมีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศซึ่งเป็นสมาชิกแห่งสนธิบาลลิขสิทธิ์ให้ถือเสมือนกับเป็นคนในบังคับ หรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย (ไชยยศ เหมะรัชตะ 2521 : 62-63)

โดยเหตุที่พระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน บทบัญญัติต่าง ๆ จึงล้าสมัย เช่น ไม่ให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ในการแพร่เสียง แพร่ภาพทางวิทยุหรือโทรทัศน์ อีกทั้งอัตราโทษปรับที่กำหนดไว้สำหรับการละเมิดลิขสิทธิ์นั้นก็ต่ำมาก เพียงไม่เกิน 50 บาท ต่อสำเนาที่คัดลอก 1 สำเนา รวมทั้งไม่มีโทษจำคุกในส่วนความผิดที่ต่ำลงโดยหวังผลกำไรในทางการค้า ทำให้มีการละเมิดกฎหมายอยู่เสมอ อันเป็นเหตุให้ไม่สามารถให้การคุ้มครองประโยชน์ของผู้สร้างสรรค์ได้เต็มที่ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม พุทธศักราช 2474 ขึ้น ประกอบด้วยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้องรวม 21 คน คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาแก้ไขและยกร่างแก้ไขพระราชบัญญัติฯ จนได้กลายมาเป็นพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 ฉบับปัจจุบัน ซึ่งประกาศใช้บังคับเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2521

ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 ได้มีบทเฉพาะกาลในเรื่องนี้กำหนดให้งานอันมีลิขสิทธิ์อยู่แล้วตามพระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม พ.ศ. 2474 ในวันที่ 19 ธันวาคม 2521 งานนั้นยังคงได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521

เช่น นวนิยายเรื่องหนึ่งมีอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรม และศิลปกรรม พ.ศ. 2475 ถึงวันที่ 19 ธันวาคม 2521 ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 ให้ถือว่านวนิยายเรื่องนั้นคงได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 ให้ถือว่านวนิยายเรื่องนั้นคงได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 ซึ่งอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ยาวกว่ากฎหมายเดิม (กรมศิลปากร, กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ 2524 ข: 7-9)

สำหรับงานที่จะได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 นี้ จะต้องเป็นงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ทำให้ปรากฏเป็นรูปร่างขึ้นใหม่ โดยความคิดริเริ่มของตนเอง และต้องเป็นงานประเภทใดประเภทหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ

1. งานวรรณกรรม ได้แก่ งานนิพนธ์ทุกชนิดไม่ว่าแสดงออกมาโดยวิธีหรือในรูปแบบอย่างไร เช่น หนังสือ จุลสาร สิ่งพิมพ์ ปรากฏา คำปราศรัย สิ่งบันทึกเสียง หรือภาพอื่น ๆ
2. งานนาฏกรรม เป็นงานเกี่ยวกับการรำ การเต้น การทำท่า หรือการแสดง ที่ประกอบขึ้นเป็นเรื่องราวและรวมถึงการแสดงโดยวิธีใดด้วย
3. งานศิลปกรรม ได้แก่ งานจิตรกรรม งานประติมากรรม สถาปัตยกรรม การพิมพ์ ภาพถ่าย ภาพประกอบ แผนที่ โครงสร้าง งานศิลปประยุกต์ และรวมถึงภาพถ่าย และแผนผังของงานดังกล่าวด้วย
4. งานดนตรีกรรม คือ งานเกี่ยวกับเพลง ไม่ว่าจะมีการร้องหรือทำนองหรือมีทั้งคำร้องและทำนอง และรวมถึงหนังสือเพลง โน้ตเพลงหรือแผนภูมิเพลงที่ได้แยกและเรียบเรียงเสียงประสานแล้ว
5. โสตทัศนวัสดุ คือ สิ่งบันทึกเสียง แผ่นเสียง แถบบันทึกเสียง (เทป) แถบบันทึกภาพ (วีดีโอเทป) หรือสิ่งอันใดที่บันทึกเสียงหรือภาพ หรือบันทึกเสียงและภาพที่สามารถนำมาเล่นซ้ำได้อีกไม่ว่าจะต้องใช้เครื่องมืออื่นช่วยหรือไม่
6. ภาพยนตร์ ได้แก่ โสตทัศนวัสดุอันประกอบด้วยลำดับของภาพ ไม่ว่าจะมียเสียงประกอบด้วยหรือไม่ โดยบันทึกลงในวัสดุไม่ว่าจะมีลักษณะอย่างไร เพื่อสามารถฉายออกมาได้อย่างภาพยนตร์หรือสำหรับบันทึกลงในวัสดุอื่นเพื่อออกฉายได้อย่างภาพยนตร์

7. งานแพร่เสียง แพร่ภาพ คือ งานที่นำออกสู่สาธารณชนโดยการแพร่เสียงทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์

8. งานอื่นใดอันเป็นงานในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ

งานทั้ง 8 ประเภทนี้ กฎหมายลิขสิทธิ์ฉบับปัจจุบันให้ความคุ้มครองกว้างขวางกว่ากฎหมายในปี พ.ศ. 2474 แต่ยังมีงานอีกบางประเภทที่กฎหมายไม่ให้อธิว่าเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ คือ

1. ข่าวประจำวัน และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นเพียงข่าวสาร
2. รัฐธรรมนูญและกฎหมาย
3. ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง คำชี้แจง และหนังสือโต้ตอบของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยราชการอื่น ๆ ของรัฐ หรือของท้องถิ่น
4. คำพิพากษา คำสั่ง คำวินิจฉัย และรายงานของทางราชการ
5. คำแปล และการรวบรวมสิ่งต่าง ๆ ตาม 4 ข้อที่กล่าวมาซึ่งกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ หรือของท้องถิ่นจัดทำขึ้น

ทั้งนี้เพราะงานเหล่านี้เป็นงานที่ปรากฏต่อสาธารณะ โดยที่ประชาชนทั่วไปมีสิทธิที่จะใช้กันได้โดยทั่วไป

การได้มาซึ่งลิขสิทธิ์

การได้มาซึ่งลิขสิทธิ์มีหลักอยู่ 5 ประการด้วยกัน กล่าวคือ

1. ประการแรก การได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ที่ผู้สร้างได้สร้างสรรค์งานขึ้น อันเป็นผลงานที่มีรูปร่างปรากฏขึ้นโดยการคิดค้นขึ้นใหม่ด้วยตนเองทั้งหมด หากเป็นเพียงความนึกคิด ยังไม่ปรากฏเป็นรูปร่างก็ไม่ได้รับการคุ้มครอง ในเรื่องนี้พิจารณาได้เป็น 2 ประเด็น ประเด็นแรก ถ้ายังไม่ได้มีการโฆษณางานนั้น ก็ให้ดูหลักสัญชาติก่อน ถ้าผู้สร้างสรรค์เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทยสร้างสรรค์ผลงานขึ้นมา ไม่ว่าจะ เป็นผลงานในประเทศหรือที่ใดในโลก กฎหมายก็ให้ความคุ้มครองไปถึง ประเด็นที่ 2 ถึงแม้จะไม่ได้มีการโฆษณางานนั้นก็ตาม ถ้าหากว่างานนั้นได้กระทำขึ้นในราชอาณาจักรไทยตลอดระยะเวลาของการสร้างงานนั้นก็ถือว่าได้ลิขสิทธิ์ ตัวอย่างเช่น นักดนตรีจีนคิดค้นผลงานขึ้นมาในระหว่างที่อยู่ในประเทศจีนแต่ยังมีได้โฆษณาเลย

ก็ได้รับทุนให้มาปรากฏตัวในไทย และได้ถือโอกาสแสดงดนตรีที่ประพันธ์ขึ้น แต่ยังมีได้โฆษณาในจีนในครั้งนี้ด้วย เช่นนี้ถือว่า นักดนตรีจีนผู้นั้นได้ลิขสิทธิ์ในประเทศไทย เพราะได้มีการนำงานที่เขาคิดค้นในต่างประเทศมาโฆษณาครั้งแรกในประเทศไทย

อีกประการหนึ่งที่ต้องพิจารณาก็คือ เรื่องของการจ้างแรงงานและจ้างทำของ ถ้าเป็นเรื่องที่ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์ขึ้นในฐานะที่เป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ผู้สร้างสรรค์ย่อมเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานนั้น แต่นายจ้างมีสิทธิในงานนั้นออกโฆษณาได้ตามวัตถุประสงค์แห่งการจ้างแรงงานนั้น เว้นแต่จะได้ทำการตกลงเป็นหนังสือเป็นอย่างอื่น เช่น นักแต่งเพลงได้แต่งเพลงให้กับบริษัทผลิตเทปแห่งหนึ่งในฐานะพนักงานหรือลูกจ้างตามสัญญาจ้าง ถ้ามิได้ตกลงกันเป็นหนังสือว่าให้ใครเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ นักแต่งเพลงย่อมเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในเพลงที่แต่งขึ้น แต่ผู้สร้างสรรค์ที่ได้สร้างสรรค์งานขึ้นโดยรับจ้างบุคคลอื่น ผู้ว่าจ้างย่อมเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานนั้น เว้นแต่ผู้สร้างสรรค์และผู้ว่าจ้างจะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น

2. การได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ โดยการเอางานที่มีลิขสิทธิ์อยู่แล้ว มาดัดแปลงโดยได้รับอนุญาตมาจากเจ้าของลิขสิทธิ์ แต่ต้องไม่เป็นการกระทบกระเทือนสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ ที่มีอยู่ในงานของผู้สร้างสรรค์เดิม ผู้ที่ได้ดัดแปลงย่อมมีสิทธิในงานที่ดัดแปลง โดยงานที่ดัดแปลงใหม่นี้จะต้องเป็นงานที่มีรูปร่างปรากฏขึ้นโดยใช้ความรู้ ความสามารถ หรือความชำนาญของตนเองกระทำให้มีลักษณะเป็นของที่คิดขึ้นใหม่ แต่ต้องไม่เป็นเหตุให้เจ้าของลิขสิทธิ์เดิมได้รับการกระทบกระเทือนสิทธิที่มีต่องานเดิมนั้น

3. การได้ลิขสิทธิ์โดยการเอางานอันมีลิขสิทธิ์อยู่แล้วมารวบรวมหรือประกอบเข้ากัน โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ แต่ต้องไม่เป็นการกระทบกระเทือนสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ที่มีอยู่ในงานของผู้สร้างสรรค์เดิมที่ถูกนำมารวบรวมหรือประกอบเข้ากัน ผู้รวบรวมหรือประกอบเข้ากันนั้นจะต้องใช้ความรู้ ความสามารถ หรือความชำนาญของตนเองให้มีลักษณะ เป็นงานที่คิดขึ้นใหม่

4. การได้ลิขสิทธิ์โดยผลแห่งนิติกรรม อันนี้อาจได้มาโดยการทำนิติกรรมตกลงกันเป็นหนังสือระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ให้ลิขสิทธิ์เป็นของนายจ้างหรือลูกจ้าง

5. การได้ลิขสิทธิ์โดยผลของกฎหมาย ได้แก่ การรับมรดก ไม่ว่าจะทายาท โดยธรรม หรือทายาทโดยพินัยกรรม เว้นแต่กรณีที่กระทรวง ทบวง กรม เป็นนายจ้างหรือผู้ว่าจ้าง หน่วยราชการยอมได้ลิขสิทธิ์ในงานที่สร้างสรรค์ขึ้นโดยการจ้าง

การคุ้มครองลิขสิทธิ์

ในพระราชบัญญัติคุ้มครองลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 เจ้าของลิขสิทธิ์ย่อมได้รับการคุ้มครองจากกฎหมายในอันที่มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการ 4 ประการ คือ

1. ทำซ้ำ หรือคัดลอกเลียนแบบ ทำสำเนา ทำแม่พิมพ์ บันทึกเสียง บันทึกภาพ ฯลฯ ทั้งนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน นอกจากนี้ยังมีลิขสิทธิ์ที่จะอนุญาตในการดัดแปลง
2. นำออกโฆษณาต่อสาธารณชน
3. ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น
4. อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิตามข้อ 1 หรือข้อ 2 โดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ก็ได้ หากมิได้กำหนดไว้ถือว่าไม่เป็นการตัดสิทธิที่จะอนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธินั้นอีก

อายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์

อายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์นี้โดยทั่วไปมีอยู่ตลอดอายุของผู้สร้างสรรค์ และมีอยู่ต่อไปอีกเป็นเวลา 50 ปี นับแต่ผู้สร้างสรรค์ถึงแก่กรรม บางครั้งการสร้างสรรค์ผลงานไม่ได้สร้างสรรค์แต่เพียงคนเดียว อาจจะสร้างร่วมกันระหว่างเพื่อน อาจารย์ กับลูกศิษย์ อายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ก็จะมิอยู่ต่อไปอีก 50 ปี นับแต่ผู้สร้างสรรค์คนสุดท้ายถึงแก่ความตาย หากผู้สร้างสรรค์ร่วมถึงแก่ความตายก่อนที่ได้มีการโฆษณางานนั้นมีอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์อยู่เป็นเวลาอีก 50 ปี นับแต่มีการโฆษณา

การละเมิดลิขสิทธิ์

การละเมิดลิขสิทธิ์ คือ การที่บุคคลใดกระทำการที่กฎหมายให้สิทธิแก่เจ้าของลิขสิทธิ์แต่ผู้เดียวกระทำได้ โดยมีได้รับความยินยอมจากเจ้าของลิขสิทธิ์ การละเมิดลิขสิทธิ์นั้นมีทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม สำหรับการละเมิดลิขสิทธิ์โดยทางตรง จะมีลักษณะกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ คือ

1. ทำซ้ำหรือดัดแปลง
2. นำออกโฆษณาโดยมิได้รับอนุญาต

รวมตลอดถึงการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดกับงานแพร่เสียง แพร่ภาพ อันมีลิขสิทธิ์ ก็ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ กล่าวคือ

- การจัดทำภาพยนตร์ โสตทัศนวัสดุ หรืองานแพร่เสียง แพร่ภาพ ไม่ว่าจะทำทั้งหมดหรือบางส่วน
- แพร่เสียง แพร่ภาพ ซ้ำไม่ว่าจะทำทั้งหมดหรือบางส่วน
- จัดให้ประชาชนฟังหรือชม หรือทั้งฟังและชมงานแพร่เสียง แพร่ภาพ โดยเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นในทางการค้า

ส่วนการละเมิดลิขสิทธิ์โดยทางอ้อมนั้น หมายถึงว่า บุคคลนั้นไม่ได้ทำเอง แต่รู้ว่าผลงานนั้นเป็นผลงานที่คนอื่นมีลิขสิทธิ์อยู่แล้วและทำประการใดประการหนึ่งใน 4 ประการนี้ คือ

1. ขาย ให้เช่า ให้เช่าซื้อ หรือเสนอขาย เสนอให้เช่า เสนอให้เช่าซื้อ
2. นำออกโฆษณา
3. แจกจ่ายในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของลิขสิทธิ์
4. นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อการใด ๆ นอกจากเพื่อใช้เป็นการส่วนตัว

ข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์

ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 กำหนดข้อยกเว้นว่าการกระทำแก่งานอันมีลิขสิทธิ์ หากมีวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ไม่ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ได้แก่

1. วิจัยหรือศึกษา
2. ใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือครอบครัว
3. ดิชม วิเคราะห์ผลงานที่มีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานนั้น
4. ทำซ้ำ ดัดแปลง นำออกแสดงเกี่ยวกับประโยชน์ในทางศาลหรือส่วนราชการ

5. ทำซ้ำ คัดแปลง เพื่อประโยชน์ในการสอน
6. นำงานมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการถามและตอบในการสอบ

อนึ่ง การกล่าว คัด ลอก หรืออ้างอิงงานบางคนโดยรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานนั้น ไม่ให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 ยังให้ความคุ้มครองไปถึงบุคคลบางอาชีพ ไม่ให้ถือเป็นการละเมิด คือ

1. บรรณารักษ์ของห้องสมุด ในการทำซ้ำซึ่งงานอันมีลิขสิทธิ์โดยมิได้วัตถุประสงค์เพื่อหากำไร แต่เพื่อใช้ในห้องสมุดหรือให้แก่ห้องสมุดอื่น หรือให้แก่บุคคลอื่น เพื่อประโยชน์ในการวิจัยหรือการศึกษาตามจำนวนการทำซ้ำที่เหมาะสม
2. ผู้นำวัสดุทัศนวัสดุหรือภาพยนตร์ออกโฆษณาโดยมิได้วัตถุประสงค์เพื่อหากำไร
3. ผู้กระทำการวาดเขียน การเขียนระบายสี การก่อสร้าง การแกะลายเส้น การปั้น การแกะสลัก การพิมพ์ภาพ ถ่ายภาพ ถ่ายภาพยนตร์ หรือกระทำการใด ๆ ทำนองเดียวกันแก่ศิลปกรรมอันตั้งเปิดเผยประจำอยู่ในที่สาธารณะ นอกจากงานสถาปัตยกรรม
4. ผู้กระทำการวาดเขียน การพิมพ์ภาพ การถ่ายภาพ การถ่ายภาพยนตร์ หรือแพร่ภาพแก่งานสถาปัตยกรรม
5. ผู้กระทำการบูรณะอาคารใดซึ่งเป็นงานสถาปัตยกรรมอันมีลิขสิทธิ์
6. พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้กระทำการตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำซ้ำให้แก่บุคคลใด ๆ เพื่อประโยชน์ของทางราชการแก่งานอันมีลิขสิทธิ์และอยู่ในความครอบครองของทางราชการ

โทษและอายุความในการฟ้องร้อง

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 ได้กำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้ละเมิดลิขสิทธิ์ สูงกว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม พ.ศ. 2474 มาก คือ ถ้าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์โดยตรง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ 10,000 - 100,000 บาท แต่ถ้าเป็นการกระทำเพื่อการค้า ผู้กระทำต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ 20,000 - 200,000 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 1 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 - 200,000 บาท

ผู้กระทำละเมิดโดยทางอ้อม ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ 5,000 - 50,000 บาท
แต่ถ้าเป็นการกระทำเพื่อการค้า ผู้กระทำต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ 10,000 - 100,000 บาท
หรือจำคุกไม่เกิน 6 เดือน และปรับตั้งแต่ 10,000 - 100,000 บาท

นอกจากนั้น ผู้กระทำผิดที่ต้องระวางโทษตามพระราชบัญญัติ เมื่อพ้นโทษและยังไม่
ครบกำหนด 5 ปี กระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติอีก ต้องระวางโทษทวีคูณ

อย่างไรก็ตาม ความผิดในเรื่องลิขสิทธิ์นี้ เป็นความผิดอันยอมความกันได้ อายุความ
แห่งการฟ้องร้องคดีละเมิดลิขสิทธิ์มีกำหนด 3 ปี นับแต่วันที่เจ้าของลิขสิทธิ์รู้ถึงการละเมิด แต่
ต้องไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันที่มีการละเมิดสิทธิ์ ซึ่งเป็นอายุความพิเศษที่ต่างจากอายุความใน
คดีละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (กรมศิลปากร, กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์
2525: 3-8)

ภาคผนวก ช

แบบสอบถาม

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันที่ มกราคม พ.ศ. 2532

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ท่านผู้ทรงคุณวุฒิ

ดิฉันเป็นนิสิตปริญญาโท ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การวิเคราะห์เนื้อหาวรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย" ดิฉันจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านในฐานะนักแปลผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพิจารณาเกณฑ์วิเคราะห์ข้อมูลที่ดิฉันจัดทำขึ้นว่ามีความเพียงพอและเหมาะสมในการวิเคราะห์เนื้อหาวรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทยหรือไม่ โดยการตอบแบบสอบถามและโปรดส่งคืนตามที่อยู่ด้านหลังแบบสอบถามนี้

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งในความกรุณาของท่าน

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นางนัยนา จิตรรังสรรค์)

แบบสอบถามเกี่ยวกับเกณฑ์การวิเคราะห์

คำชี้แจง เกณฑ์วิเคราะห์ข้อมูลนี้สร้างขึ้นเพื่อใช้วิเคราะห์เนื้อหาวรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทยสำหรับเยาวชนอายุระหว่าง 14 - 25 ปี ซึ่งได้จัดพิมพ์ในประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2520 - พ.ศ. 2529 โดยแบ่งตามลักษณะเนื้อหาได้ 4 ประเภท ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้น นิทานและกวีนิพนธ์ ว่ามีลักษณะเนื้อหาและแนวคิดเกี่ยวกับอะไร อันจะมีส่วนที่จะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการด้านความคิด สติปัญญาและทางสังคมของเยาวชนในด้านใดบ้าง จึงใคร่ขอความกรุณาให้ท่านช่วยตรวจสอบเกณฑ์วิเคราะห์นี้ โดยการตอบแบบสอบถามเพื่อจะนำไปปรับปรุงเกณฑ์ที่จะใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้กรอกแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เกณฑ์วิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะเนื้อหาของวรรณกรรมแปล

ตอนที่ 3 เกณฑ์วิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะแนวคิดของวรรณกรรมแปล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้กรอกแบบสอบถาม

ชื่อ-สกุล.....

อายุ.....ปี

เพศ.....

อาชีพ.....

วุฒิทางการศึกษา.....

ประสบการณ์ในการแปล.....ปี ประเภทของเรื่องที่แปล.....

ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี

ประวัติผู้เขียน

นางนัยนา จิตรรังสรรค์ เกิดเมื่อวันที่ 22 มกราคม พุทธศักราช 2501 ที่จังหวัดแพร่ จบการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ห้องสมุดโรงเรียนและภาษาไทย) จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2523 เข้ารับราชการตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 3 ณ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2524 และได้เข้า ศึกษาต่อชั้นมหาบัณฑิตในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2528

ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 4 ณ โรงเรียนเทพศิลา กรุงเทพมหานคร

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับทุนของศาสตราจารย์สุทธิลักษณ์ อ้าพันธ์วงศ์